

Overzicht Vrouwenraadaanbevelingen en acties gendergerelateerd geweld (1993-2024)

Contents

Overzicht Vrouwenraadaanbevelingen en acties gendergerelateerd geweld	1
1993.....	6
Nederlandstalige Vrouwenraad Jaarboek van de vrouw. De situatie van de vrouw in Vlaanderen anno 1993	6
1994.....	7
Nederlandstalige Vrouwenraad, Jaarboek van de vrouw 1994.....	7
Standpunt echtscheiding	7
1995.....	7
Aanbevelingen aan de Belgische regering n.a.v. het Belgisch Verslag van de 4de Wereldvrouwenconferentie over vrouwen Peking 1995	7
1997.....	7
Standpunt met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende wijziging van een aantal bepalingen van het strafwetboek in verband met fysiek en seksueel geweld	7
1998.....	7
Standpunt stalking.....	7
1999.....	8
Standpunt verjaringstermijn seksueel misbruik	8
2000.....	8
Standpunt alimentatievorderingen tijdens en na (echt)scheiding.....	8
2001.....	8
Standpunt fiscale behandeling van onderhoudsgelden.....	8
Standpunt gedetineerde vrouwen	8
Memorandum Een Europa voor mannen en vrouwen 2001	8
2002.....	8
Standpunt groepsverkrachting	8
Implementing CEDAW. Policy recommendations and comments with regards to the combined third and fourth periodic report of Belgium (CEDAW/BEL/3-4)	9
2003.....	9
Memorandum federale verkiezingen 2003	9
Standpunt naar aanleiding van het voorontwerp van Europese Grondwet opgesteld door het praesidium van de Europese Conventie	9
2004.....	10
Aanbevelingen gezinsvorming en gezinshereniging	10
Standpunt verstoting.....	10
Memorandum Vlaamse verkiezingen 2004.....	10

Memorandum Brusselse Gewestverkiezingen 2004	10
2005.....	11
100-puntenprogramma. Federaal eisenpakket van de 100-jarige Vrouwenraad	11
Vlaams eisenpakket 2005.....	12
2006.....	13
Dossier met knelpunten en aanbevelingen over verkrachting	13
2007.....	13
Federaal memorandum 2007	13
Standpunt ouderenmis(be)handeling.....	13
Dossier en aanbevelingen over seksueel misbruik door professionals in de zorg en hulpverlening	13
Memorandum Platform Eenoudergezinnen 2007.....	14
2008.....	14
Beleidsaanbevelingen van de conferentie Vrouwenkracht is vredesmacht	14
Dossier en aanbevelingen Fysiek en seksueel geweld tegen vrouwen in Kongo	14
Dossier en aanbevelingen Seksuele en reproductieve rechten	14
2009.....	14
Memorandum EU-verkiezingen 2009.....	14
Prioriteitennota voor Belgisch voorzitterschap EU 2009	14
Vlaams memorandum Geweld in vertrouwensrelaties 2009	15
Vlaams memorandum Vrouwen en vrede 2009.....	15
Aanbevelingen over seksueel misbruik van professionals in de gezondheidszorg en in de hulpverlening ..	15
Dossier en aanbevelingen verkrachting en aanranding van de eerbaarheid	15
Verslag Peking +15 Rondetafel Seksueel geweld door professionals in de gezondheidszorg en in de hulpverlening	15
Verslag Peking +15 Rondetafel Zwangerschap en geweld	15
Aanbevelingen zwangerschap en geweld.....	15
2010.....	15
Federaal memorandum geweld 2010.....	15
Peking+15, New York, 1-12 maart 2010 Uitdagingen en aanbevelingen van de Nederlandstalige Vrouwenraad	16
De 10 punten van de Vrouwenraad voor een beter federaal gelijkheidsbeleid v/m	16
Eindrapport Juni 2010 Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie. Naar een gendergevoelig opvangbeleid.....	16
Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie. Tips & tricks voor een gendergevoelige aanpak	16
2011.....	17
Draag op 31 oktober een witte klaproos.....	17
Federaal memorandum. De 10 punten van de Vrouwenraad voor een beter federaal gelijkheidsbeleid v/m 2011.....	17
Federaal memorandum geweld 2011.....	17
2012.....	17
Standpunt huispersoneel	17

Informatienota seksisme.....	17
Aandachtspunten van de Vrouwenraad over de periodieke rapportage van België inzake de toepassing van het VN-Verdrag ter eliminatie van alle vormen van geweld tegen vrouwen	17
Evaluatie Nationaal Actieplan Intrafamiliaal geweld	18
Infodossier en Manifest tegen het prostitutiesysteem (samen met CFFB)	18
Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad: uitvoering in Vlaanderen. Handboek voor parlementairen en het beleid	18
Kortfilm Vredesvrouwen aan het woord	18
Campagne over seksisme, met jongeren van het Mabo Lyceum in Brussel.....	18
2013.....	19
Vrouwenraadeisen tegen seksueel geweld.....	19
Infodossier seksismewet – Probleemanalyse van een seksismewet.....	19
Violence against women. Priorities and recommendations of the National Council of Women of Belgium (Dutch-speaking).....	19
Dossier en aanbevelingen (Echt)scheiding en (kind)alimentatie	20
Bemerkingen bij het ontwerp van het tweede Nationaal Actieplan 1325	20
Dossier CSW De 57ste vergadering van de CSW 4 tot 15 maart 2013	20
Schaduwrapport CEDAW 2012-2013.....	20
Aanbevelingen Gender, asiel en bescherming van vrouwen en meisjes	21
Nota Financiële crisis. Vrouwen en meisjes zijn twee keer de dupe. Ook in Vlaanderen	21
Vrouwenraad doet mee aan ‘One Billion Rising’	21
Vrouwenraad Auwch Award.....	21
2014.....	21
Federaal memorandum 2014	21
Vlaams memorandum 2014.....	22
Cruciale hefboomen gelijke kansen in Vlaanderen	22
Beleidsnota 2014-2014. Gewikt en gewogen. Enkele aandachtspunten voor het Vlaamse Gelijkekansenbeleid	22
Actie One Billion Rising 14 februari i.s.m. CFFB en EWL aan het Justitiepaleis: focus op geweld tegen vrouwen + flyer met eisen	22
Standpunten en bedenkingen van de Nederlandstalige Vrouwenraad bij het Post- 2015 proces	23
Schaduwrapport Vrouwenraad en CFFB CEDAW	23
Startschot campagne ‘ikzwijgnietmeer.be’ – mentaliteitswijziging rond verkrachting videocapsule.....	23
Kracht Van Vrede – vredesvrouwen aan het woord	23
2015.....	23
Beleidsbrief Gelijke Kansen Vlaanderen 2015-2016. Gewikt en gewogen.....	23
Deelwebsite Ikzwijgnietmeer: getuigenissen slachtoffers van verkrachting.....	23
Nota (intern) getuigenissen website Ikzwijgnietmeer 2015	24
FB-groep ‘Veroordeel de verkrachter, niet het slachtoffer’	24
Nota voor de Hoorzitting Senaat Commissie Gemeenschapsbevoegdheden over de Opvolging van Peking + 20	25
Standpunt Aanvullende indicatoren naast het BBP	25

Dossier SDG's. Pistes voor de uitvoering van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen in België.....	25
Actie One Billion Rising.....	25
100vrouwen 100uit & Single Mama Survival Kit Vrouw en Armoede	25
2016.....	25
Factsheet seksueel geweld van de Vrouwenraad en Wij spreken voor onszelf.....	25
Internationaal colloquium over vrouwenhandel en prostitutie met het oog op seksuele uitbuiting	26
Auwch Award	26
Eindtermen genderen – Verslag Vrouwenraad gendercafé	26
Eindtermendebat: gender als transversale en concrete eindterm doorheen het onderwijs.....	26
Standpunt Agenda 2030 uitvoeren in Vlaanderen	26
Agenda 2030 uitvoeren in Vlaanderen De Duurzame Ontwikkelingsdoelen en gender Richtingwijzers en aanbevelingen voor het beleid.....	27
2017	27
#1is1teveel 9 BV's (mannen) spreken zich uit tegen seksueel geweld	27
Infosessie over de zorgcentra seksueel geweld i.s.m. de staatssecretaris Gelijke kansen	28
Infosessie over de Family Justice Centers i.s.m. de Vlaamse Minister van Welzijn	28
Auwch Award	28
Beleidsbrief Gelijke Kansen Vlaanderen 2016-2017. Gewikt en gewogen.....	28
Dossier Uitstapprogramma's Vrouwen met ervaring in prostitutie	28
2018.....	28
Memorandum gemeenteraadsverkiezingen	28
Artikel Lokale besturen en gelijke rechten en vrijheden voor vrouwen: geen vrijblijvend engagement.....	28
Voorstel nieuwe eindtermen met betrekking tot het ordeningsprincipe 'gender' voor het secundair onderwijs	29
Infofiche online geweld tegen vrouwen	29
'Quality Time'	29
2019.....	29
Memorandum gendergerelateerd geweld 2019.....	29
Infodossier over tienerpooiers	30
Briefingnota Strategie voor gendergelijkheid (2018 – 2023) van de Raad van Europa.....	30
Deelname aan vergaderingen (+ coördinatie Vlaanderen) van de Coalitie Samen tegen Geweld ter voorbereiding van schaduwrapport voor GREVIO m.b.t. implementatie Verdrag van Istanbul in België	30
Artikel Raad van Europa lanceert bindend instrument om seksisme te bestrijden	30
Nota Aanbeveling CM/Rec (2019) 1 van het Comité van Ministers aan de Lidstaten over het voorkomen en bestrijden van seksisme – Samenvatting	30
Brochure Gendergelijkheid De lokale uitvoering van Agenda 2030 vanuit genderperspectief.....	30
The history of her story	31
The next wave – Feminist Lab 2.0: Wat zijn de obstakels die jonge vrouwen tegenkomen in de publieke ruimte?	31
Acquisition of egg cells	31
2020.....	32
Op de man af. Onderzoek naar de online kwetsbaarheid van bekende vrouwen in Vlaanderen	32

Rondetafel daderbegeleiding.....	33
Internationale rondetafel over feminicide in het federaal parlement	33
ECICW Report on Femicide – Belgium.....	34
Campagne Feminicide.....	34
Campagne seksime	34
Geboortegeweld Infodossier 2020 Een verkenning van het zogenaamde obstetrisch geweld en een focus op internationale aanbevelingen	34
Dossier en aanbevelingen prenatale rechtsbescherming.....	34
Nota voor de Interministeriële Conferentie Vrouwenrechten over preventieve van geweld	34
Nota Stavaza hulpijnen geweld in Europa met de focus op toegankelijkheid - voor de IMC Vrouwenrechten Geweld najaar 2020.....	34
Webinar i.s.m. Progress Lawyers Network over strategisch procederen, toegepast op partnergeweld/femicide.....	35
Sexting is oké	35
Hoorzitting Vlaamse parlementaire commissie voor cultuur, sport en media over VRT-beheersovereenkomst	35
Artikel Betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting is een afdwingbaar mensenrecht.....	35
2021.....	35
Intervention and Treatment Programs in European Countries	35
Dossier Daderprogramma's afstemmen op aanbevelingen GREVIO (Raad van Europa)	36
Nota over het Wetsontwerp houdende wijzigingen aan het Strafwetboek met betrekking tot het seksueel strafrecht.....	36
Dossier femi(ni)cide.....	36
Dossier en aanbevelingen prenatale rechtsbescherming.....	37
Artikel Aanbeveling 38 CEDAW Comité (2021).....	37
Signalennota Vrouwen, gender en dakloosheid	37
Artikel Wonen en gendergelijkheid Brussel.....	37
Vrouwenraadwebsite Gelijkekansengemeente.....	37
De problematiek van de impact van de COVID-19 crisis op gelijkheid, non-discriminatie en de genderdimensie	37
Brochure Vrouwenkracht is Vredesmacht. Onvergetelijke heldinnen uit W.O. I en II – eerste reeks	37
2022.....	38
Webinar i.s.m. Progress Lawyers Network over Vrouwen en migratie(recht) 'Vrouw en migrante: een vergeten intersectionaliteit'	38
Nota over de Aanbeveling over de bescherming van de rechten van migranten, vluchtelingen en asielzoekende vrouwen en meisjes (aangenomen door het Comité van Ministers van de Raad van Europa op 20 mei 2022) Focus op gendergerelateerd geweld tegengaan	38
Nota belangrijkste wijzigingen seksueel strafrecht	39
Nota Opvolging NAP Gendergerelateerd geweld.....	39
Nota en aanbevelingen Seksisme in de openbare ruimte	39
Advies voorstel resolutie 10-jarig bestaan Verdrag van Istanbul.....	39
Artikel De EU strategie voor de bestrijding van de mensenhandel (2021-2025).....	39
Brochure Vrouwenkracht is Vredesmacht. Onvergetelijke heldinnen uit W.O. I en II – tweede reeks	40

2023.....	40
Artikel Cybergeweld tegen vrouwen.....	40
Nota (Voorstel) EU-richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld	40
Nota Opvolging NAP Gendergerelateerd geweld.....	40
Dossier en standpunt Misbruik van prostitutie en vrijwillig sekswerk.....	40
Input voor de Interministeriële Conferentie Vrouwenrechten inzake de slotbemerkingen van het CEDAW-Comité over het achtste periodieke rapport van België (18 december 2023)	41
Aanbevelingen Resolutie 1325: vrouwen, oorlog en vrede.....	41
Onze speerpunten verkiezingen 2024	41
Aanbevelingen memorandum wonen en dakloosheid	41
Nota Een gelijk recht op de stad voor vrouwen en mannen	42
Aanbevelingen voor het lokaal beleid Gendergelijkheid en de publieke ruimte.....	42
Brochure Vrouwenkracht is Vredesmacht. Onvergetelijke heldinnen uit W.O. I en II – derde reeks	42
2024.....	42
Federaal memorandum 2024	42
Vlaams memorandum 2024.....	42
Peking Actieplatform (1995) Vragen consultatie middenveld FOD Buitenlandse Zaken 23 januari 2024 Antwoord van de Vrouwenraad	43
Dossier Seksistische stereotypering. Prevalentie en impact van discriminerende gendernormering voor vrouwen.....	43
Studienamiddag Gender en online geweld tegen politici.....	43
Vrouwenraad in platforms met focus op gendergerelateerd geweld	44
Nationaal	44
Federaal	45
Vlaanderen	45
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	46
Vrouwenraadwebsite	46
Vrouwenraadpodcasts.....	46

Volledige teksten op aanvraag via info@vrouwenraad.be

1993

Nederlandstalige Vrouwenraad Jaarboek van de vrouw. De situatie van de vrouw in Vlaanderen anno 1993

Met hoofdstukken over: Seksueel geweld op vrouwen; Ongewenste intimiteitenlijn; Vrouwenhandel in België: een impressie van een toeschouwer.

Standpunt Vrouwenraad: Vrouwen en seksuele verminking: de Vrouwenraad tolereert niet dat dergelijke ingrepen in ons land worden uitgevoerd en beschouwt dit als één van de ernstigste vormen van vrouwenonderdrukking.

1994

Nederlandstalige Vrouwenraad, Jaarboek van de vrouw 1994

Met hoofdstukken over: Mensenhandel, mensenwaardig; Afhankelijkheid en partnergeweld; Ongewenste intimiteiten in de thuiszorg. Een versluierde realiteit; Het gynaecologisch onderzoek; Echtscheiden op mensenmaat.

Standpunt echtscheiding

Over het huwelijk met verantwoordelijkheid en schuldloze echtscheiding; om (ex)partnergeweld inclusief economisch geweld tegen te gaan.

1995

Aanbevelingen aan de Belgische regering n.a.v. het Belgisch Verslag van de 4de Wereldvrouwenconferentie over vrouwen Peking 1995

Vrouw en Geweld: Een permanent en gecoördineerd overheidsbeleid inzake de geweldproblematiek gezien het complexe karakter ervan. Aanbevelingen op juridisch, socio-economisch niveau, opvang en preventie, internationaal niveau.

1997

Standpunt met betrekking tot het voorontwerp van wet houdende wijziging van een aantal bepalingen van het strafwetboek in verband met fysiek en seksueel geweld

Over seksuele meerderjarigheid; leeftijdsgrens seksuele minderjarigheid; strafverzwaring seksueel geweld t.a.v. minderjarigen; strafverzwaring fysiek en seksueel geweld in familiale context en specifieke beschermingsmaatregelen; professionals met beroepsgeheim mogelijkheid geven te rapporteren over zware feiten van fysiek en/of seksueel geweld; inzetten op preventie; de bewijsproblematiek op de agenda; meer inzetten op slachtofferhulp; mogelijkheid voor hulporganisaties om in rechte op te treden.

1998

Standpunt stalking

Naar aanleiding van het wetsvoorstel tot invoering van een artikel 460ter in het Strafwetboek houdende de strafbaarstelling van stalking. Bijkomende aanbevelingen Vrouwenraad over strafbaarstelling; telefoonterreur; integratie van psychologische terreur of stalking in het beleid inzake fysiek en seksueel geweld.

1999

Standpunt verjaringstermijn seksueel misbruik

We opteerden toen voor een 10-jarige verjaringstermijn. Dat betekende concreet dat het slachtoffer nog tot 28 jaar een klacht kan indienen.

2000

Standpunt alimentatievorderingen tijdens en na (echt)scheiding

In het kader van economisch geweld: Vermits de wet van 8 mei 1989 betreffende de OCMW's op het verlenen van voorschotten en het invorderen van onderhoudsgelden niet voldoet en vooral eenouder/moedergezinnen nadeel ondervinden van het niet of onregelmatig uitbetalen van onderhoudsgelden, pleitte de Vrouwenraad voor een uitbreiding van de OCMW-wetgeving ofwel de oprichting van een Alimentatiefonds door de overheid.

2001

Standpunt fiscale behandeling van onderhoudsgelden

In het kader van economisch geweld: belastingtechnisch verhoudt onderhoudsgeld zich als volgt: het is ten belope van 80 % onderworpen aan belasting uit hoofde van de gerechtigde en ten belope van 80 % aftrekbaar van het belastbaar inkomen van de onderhoudsplichtige. In de praktijk zorgt deze fiscale regeling voor onrechtvaardigheden en discriminaties. De Vrouwenraad vraagt daar oplossingen voor.

Standpunt gedetineerde vrouwen

In het kader van structureel geweld: een gevangenisstelsel dat gedetineerde vrouwen ongelijk behandelt ten opzichte van gedetineerde mannen op verschillende vlakken en daarvoor zijn diverse maatregelen nodig om dat op te lossen.

Memorandum Een Europa voor mannen en vrouwen 2001

De Vrouwenraad toetste de visie van de Belgische regering over het komende EU-voorzitterschap op zijn aandacht voor gender-, vrouwen en vrouwenrechten. Inzake de Europese justitiële ruimte/strafrechtelijk beleid: prioritair aandacht voor bestrijden van geweld; erkenning van geweld tegen vrouwen en kinderen als schending van de fundamentele rechten van de mens; slachtoffers moeten in lidstaten over dezelfde rechten en gerechtelijke procedures kunnen beschikken,...

2002

Standpunt groepsverkrachting

Naast repressief optreden, goed uitgebouwde slachtofferhulp en voor daders verplicht een degelijke, afdoende begeleiding of therapie bij een erkende dadertherapeut, in combinatie met een plaatsing in een instelling of een correctionele veroordeling. De dadertherapie zou zowel individueel als in groep gevolgd moeten worden. Ook inzetten op preventie.

Implementing CEDAW. Policy recommendations and comments with regards to the combined third and fourth periodic report of Belgium (CEDAW/BEL/3-4)

Violence against women:

Sexual harassment at the workplace: the formation of a neutral mediation commission; existing instruments, recommendations and guidelines for victims of violence must be expanded to the governmental institutions and services; an urgent change of the Penal Code in view of a better protection of victims of sexual and other forms of violence; improve the prosecution of the perpetrator; organisations that assist victims of violence should be given the possibility to stand in court; urgent prevention of physical and sexual violence.

Women and armed conflicts:

The Belgian government must actively support the dynamics developed by the international judicial procedure regarding the recognition of rape as a war crime; follow-up to the resolutions of the Beijing Action Platform concerning the reception of female refugees, given the gender bias in the asylum procedure; official asylum agencies and the government should elaborate public guidelines relating to the recognition of gender related asylum applications from women and relating to reception and accommodation of female asylum seekers; forced marriage, female circumcision, brides burning,... are gender-related forms of persecution which should be recognized.

2003

Memorandum federale verkiezingen 2003

Geweld:

Een structureel en continu beleid dat de uitroeiing van geweld prioritair stelt want nu te fragmentair en acties zijn afhankelijk van de interesse van individuen (zowel privé als openbaar). Er wordt geen verband gelegd tussen geweld en positie in de maatschappij: daarom verbanden leggen, zowel individuele als maatschappelijke; een periodieke evaluatie van de wetten betreffende de repressie van geweldpleging in de privé-sfeer en een effectieve bescherming van de slachtoffers van geweldpleging na de agressie en tijdens gerechtelijke procedures; een blijvende en bijzondere waakzaamheid voor de toepassing van de Verklaring inzake de Uitbanning van Geweld tegenover Mannen en Vrouwen (New York, 1994); inzake wetgeving intrafamiliaal: duidelijke richtlijnen vanwege het college van Procureurs-generaal; iedereen moet bij verhoren een beroep kunnen doen op vertrouwenspersonen.

Standpunt naar aanleiding van het voorontwerp van Europese Grondwet opgesteld door het praesidium van de Europese Conventie

Geweld:

De strafrechtelijke bevoegdheden van de Unie en van de lidstaten moeten een juridische basis voorzien voor de strijd tegen alle vormen van geweld tegen vrouwen, met inbegrip van vrouwenhandel en prostitutie.

2004

Aanbevelingen gezinsvorming en gezinshereniging

Hulpverlening en onthaalbeleid: vluchthuizen voor alle mishandelde vrouwen; rechtszekerheid en beschermstatuut voor slachtoffers van geweld; maatregelen om te voorkomen dat klachten van vrouwen over geweld en misbruik genegeerd of geseponeerd worden en om te voorkomen dat een klacht tot uitzetting van het slachtoffer zou leiden.

Standpunt verstoting

Verstoting van vrouwen is een grove inbreuk op de mensenrechten van vrouwen en op het gelijkheidsprincipe voor mannen en vrouwen. Verstoting voor een aantal gevallen toelaten druist daar tegen in.

Memorandum Vlaamse verkiezingen 2004

Geweld in de privé-sfeer (vertrouwensrelaties): Een structureel en continu beleid en de effectieve, coherente toepassing van de wetgeving met een periodieke evaluatie; een permanente samenwerking van de overheid met alle betrokken actoren uit het werkveld, verenigd in een gemeenschappelijk overlegplatform met behulp van de nodige middelen; een specifieke registratie van allochtone slachtoffers van geweld is noodzakelijk om de hulpverlening en het opvangaanbod correct af te stemmen; extra financiering van de samenwerking met tolkdiensten voor vluchthuizen; opleidingen voor professionals inzake intrafamiliaal geweld in samenspraak met degenen die daarin reeds initiatieven namen; financiële middelen voor de (verdere) ontwikkeling en implementatie van trainingen op de werkvloer i.v.m. interculturele en genderaspecten van geweld voor alle betrokkenen (hulpverlening, justitie, politie); hulpverleners moeten op de hoogte gebracht worden van de wet- en regelgeving inzake het verblijfsstatuut; investeren in beleidsvoorbereidend onderzoek op basis van een geïntegreerde benadering met als doel de ondersteuning van preventiebeleid van partnergerelateerd thuisgeweld; voor uithuisplaatsing een aangepast begeleidingsaanbod voor zowel slachtoffers als de daders; toepassing en de naleving van alle internationale verdragen die de fundamentele rechten van de mens waarborgen (CEDAW); voldoende en permanent aanbod van cursussen geweldloos opvoeden voor (toekomstige) ouders en alle opvoedend en onderwijzend personeel.

Memorandum Brusselse Gewestverkiezingen 2004

Aandacht besteden aan de preventie van geweld tegen vrouwen, ook binnen het gezin, en actief lobbyen voor een aantal maatregelen die de hulp aan vrouwelijke slachtoffers van mishandeling in hoge mate kunnen verbeteren, o.a.: een betere toegankelijkheid tot de gerechtelijke middelen tot verdediging, zoals pro-Deoadvocaten en betere informatie over de gerechtelijke procedures op burgerlijk en familiaal vlak; aanstelling van een magistraat speciaal belast met de dossiers 'Familiaal Geweld'; de verbetering van de communicatie- en informatiemiddelen m.b.t. de besluiten die door de magistraat in deze dossiers genomen worden; in de statistieken van het Parket rekening houden met de genderdimensie; een samenwerking van alle actoren (parket – politie – sociale actoren – consultants voor daderhulp enz.) voor de besluitvorming en de opvolging ervan in de dossiers geweld, ...

2005

100-puntenprogramma. Federaal eisenpakket van de 100-jarige Vrouwenraad

Structureel, gecoördineerd en continu beleid inzake uitroeiing van intrafamiliaal geweld: een algemeen aanvaarde definitie (door politie, justitie, welzijn, gelijke kansen, ...) inzake IFG en op basis daarvan een geïntegreerd beleid en wetenschappelijk onderzoek; toekenning van een formeel statuut aan de provinciale coördinatoren geweld als officiële uitvoerders van het Nationaal Actieplan Geweld en dus als officieel erkende gesprekspartners voor het Algemeen Welzijnswerk, politie en justitie; periodieke evaluatie van de effectiviteit van de wetgeving inzake geweld; wetgeving uithuisplaatsing dader aanpassen op basis van onderzoek en evaluatie; jaarlijks precieze statistieken m/v intrafamiliaal geweld door FOD Justitie Dienst strafrechtelijk beleid, cel statistiek en ook wat betreft pv's en seponeringen (plus zicht krijgen op het seponeringsbeleid); doorvoeren van een geïntegreerd beleid bij justitie (in alle arrondissementen een opvolgbeleid op politieel en justitieel niveau, zoals bijvoorbeeld in het arrondissement Antwerpen met het 'planglobale aanpak'), gestuurd door de minister van Justitie en het college van Procureurs-generaal en de parketten moeten bijgevolg deel uitmaken van dit geïntegreerd beleid; bij de opmaak van nationale actieplannen tegen geweld moet overlegd worden met de betrokken actoren uit het werkveld en het middenveld (inclusief de koepels van de vrouwenbeweging) via een blijvend overlegplatform; de federale overheid, met name het IGK dat belast is met deze opdracht in het kader van het NAP, moet de bruggen tussen federaal, Vlaams en provinciaal niveau (de provinciale coördinatoren GK) opnieuw beter uitbouwen (via samenwerkingsakkoorden); vorming over de aanpak van IFG voor de politiefunctiearissen en de magistraten; kostenberekening IFG op het vlak van gezondheidszorgen en van politieel inzet; onderzoeken: ten eerste naar de omvang van intrafamiliaal geweld (laatste onderzoek dateert van 1998) op basis van een algemeen aanvaarde definitie (zie hoger) waarop de registratie door politie en justitie gebaseerd is, ten tweede diepteonderzoeken rekening houdend met gender, diversiteit (zogenaamde ethniciteit, leeftijd, handicap, enzovoort), ten derde onderzoek naar aanpakmethodes van IFG door justitie en politie; op regelmatige basis informatie- en sensibiliseringscampagnes met inspraak van de betrokken actoren (o.a. vrouwenorganisaties) op alle niveaus en in samenwerking met de gemeenschappen; uitbreiding van het vorderingsrecht voor verenigingen naar andere vormen van geweld dan enkel fysiek en seksueel; onderzoek naar en evaluatie van de uithuisplaatsing van de dader in functie van de veiligheid van het slachtoffer; de leeftijdsgrenzen inzake aanranding van de eerbaarheid en verkrachting zijn respectievelijk zestien en veertien jaar: onderzoek naar de mogelijkheden om deze anomalie op te lossen; daderaanbod door het justitiële luik mogelijk maken (integreren van daderprogramma's in alle arrondissementen, in samenwerking met de gemeenschappen en dit om een multidisciplinaire aanpak mogelijk te maken); het aanbod moet ook openstaan voor daders die vrijwillig willen instromen via politie of hulpverlening en niet uitsluitend voor daders die verplicht worden in het kader van hun straf; een werkgroep van experts die de acties van het NAP opvolgt moet operationeel worden en samengesteld zijn met oog voor gender en multiculturaliteit.

Gewapende conflicten: Opstelling van een concreet actieplan in uitvoering van VN-resolutie 1325 over vrouwen, oorlog en vrede, m.i.v. een evaluatie- en bijsturingsmechanisme; indiening van een resolutie binnen de VN waarin alle lidstaten gevraagd wordt een actieplan in uitvoering van deze resolutie op te stellen; binnen de EU en de NAVO ijveren voor de opstelling van een specifiek actieplan voor de uitvoering van deze resolutie; gendergelijkheid en gender mainstreaming systematisch hoog op de agenda van donorconferenties plaatsen en daartoe ook financieel bijdragen; maatregelen nemen die de inbreng van lokale vrouwen en vrouwenorganisaties bij hulpprogramma's versterken; de bescherming en bevordering van mensenrechten van meisjes en vrouwen moet expliciet als bindend principe voor alle buitenlandse militaire interventies (in het kader van postconflict vredeshantering of humanitaire hulpverlening) opgenomen worden; alle personen die deelnemen aan vredesmissies (militairen en burgers) moeten vooraf en systematisch een gendervorming en

vorming over mensenrechten en vrouwenrechten krijgen en deze vorming moet binnen defensie budgettair zichtbaar zijn; Belgische vertegenwoordigers in het buitenland die zich schuldig maken aan seksueel misbruik of seksuele uitbuiting van vrouwen en meisjes moeten volgens binnenlandse normen bestraft worden en regeling voor pedofiëlmisdrijven in het buitenland kan hiervoor model staan; de regering moet van al haar organisaties (militaire en burgerlijke) die betrokken zijn bij humanitaire hulpverlening en vredeshandhaving eisen om gedragscodes te onderschrijven die in overeenstemming zijn met het rapport van de VN-secretaris-generaal over bijzondere maatregelen voor de bescherming van vrouwen en meisjes tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik.

Vlaams eisenpakket 2005

Geweld:

Structureel, gecoördineerd en continu beleid inzake uitroeiing van intrafamiliaal geweld (IFG): Onderzoek naar de dynamiek van partnergeweld bij mensen van allochtone origine en bij holebirelaties en mogelijke oplossingen, de rol van het middenveld en de hulpverlening; jaarlijks precieze statistieken m/v intrafamiliaal geweld op vlak van hulpverlening zowel inzake slachtoffers als daders; op regelmatige basis informatie- en sensibilisatiecampagnes met inspraak/samenwerking van de betrokken actoren op alle niveaus en in samenwerking met de federale overheid; Vlaams actieplan geweld, in overeenstemming met de nationale actieplannen geweld.

Voorzieningen voor slachtoffers: Structurele en blijvende uitbreiding van het aantal ambulante en residentiële vormen voor opvang van slachtoffers van geweld en nieuwe/verschillende vormen van opvang; Illegale vrouwen die slachtoffer zijn van geweld moeten terecht kunnen in bestaande vluchthuizen en opvanghuizen en hiervoor moeten voldoende middelen binnen het algemeen welzijnswerk gegarandeerd worden; hulpprogramma voor kinderen die opgroeien in zware geweldsituaties en stille getuigen zijn; in de bestaande folders over geweld ook enkele voorbeelden opnemen die refereren naar gedwongen huwelijken, eerwraak, geweld binnen holebirelaties; aanpak van lastigvallerij op straat.

Voorzieningen voor daders: Centra voor de behandeling/begeleiding van daders zijn al ingebed in sommige CAW's. Maar samenwerking tussen Vlaanderen (Welzijn) en de federale overheid (Justitie) dringt zich op: samenwerkingsakkoord.

Preventie: Belang van preventie/trainingen naast hulpverlening: jongeren en slachtoffers weerbaar maken voorkomt al veel geweld; overheidssteun voor organisaties die vorming geven rond zelfbeeld en weerbaarheid; subsidiering van alarmprojecten/systemen voor slachtoffers zoals BASTA in Leuven en Tele-alarm in Gent + onderzoek naar veralgemening en link met de federale bevoegdheid; stimuleren van vroegdetectie door verschillende hulpverleners en bevorderen samenwerkingsprotocols tussen alle hulpverleningsdiensten ressorterend onder Welzijn, Gezondheid, Kind en Gezin; vertrouwenscentra stimuleren voor IFG.

Vorming/opleiding: Vorming van hulpverleners inzake IFG, o.a. drughulpverleners, slachtofferhulp, jongerenhulpverlening, Kind en Gezin, verschillende afdelingen in algemeen welzijnswerk, CGZ, medisch personeel; verspreiding 'good practices' en materiaal voor detectie van IFG (screening) en checklist voor artsen en verpleegkundigen; interculturele basisopleiding en bijscholing voor hulpverleners en andere professionelen voorzien en blijven verzekeren en dit vanuit een genderperspectief. Dit laatste betekent dat ook geweld op mannen uit de taboesfeer moet worden gehaald en dat rekening moet gehouden worden met diversiteit (o.a. variabelen als leeftijd, seksuele voorkeur, zogenaamde etniciteit, enzovoort); bijvoorbeeld: in de opleiding van hulpverleners moet specifiek naar diverse allochtone vrouwendoelgroepen gewerkt worden met oog voor ambulante en residentiële hulpverleningsmogelijkheden; er moet ook info verspreid worden naar de betrokken (allochtone) (vrouwen)organisaties; meer initiatieven inzake opvoedingsondersteuning (geweld/affectie in de opvoeding).

2006

Dossier met knelpunten en aanbevelingen over verkrachting

Aanbevelingen over dataverzameling, seksuele meerderjarigheid, strafmaat/uitvoering (strafmaat algemeen, enkelband voor seksueel delinquenten, hulpverleners/daders, Orde van artsen/tuchtmaatregelen), verbetering professionele hulp/begeleiding slachtoffer, verbetering rechten van het slachtoffer, daderopsporing/daderprofiel, opvolging veroordeelde daders, opleiding magistraten inzake zedendelicten/beeldvorming.

2007

Federaal memorandum 2007

Met hoofdstuk over geweld: aanbevelingen over gezinshereniging: intrafamiliaal geweld (definitie, wetgeving, onderzoeken, Nationaal actieplan geweld, vorming, goede praktijken, daderaanbod, EU); ouderenmis(be)handeling; seksueel misbruik door professionals in de gezondheidszorg; stalking (benadering van slachtoffer en stalker, risico-inschatting, helder registratiesysteem), verkrachting (data, seksuele meerderjarigheid, strafmaat, enkelband seksueel delinquenten, seponeringsbeleid); gewapende conflicten (VN-resolutie 1325).

Standpunt ouderenmis(be)handeling

Aanbevelingen federaal: Eenduidige richtlijnen inzake ouderenmis(be)handeling voor procureurs en parketten; binnen de familiale context beschouwen als een onderscheiden onderdeel binnen de ruimere problematiek van intrafamiliaal geweld; samenwerking met en afspraken tussen de politionele, justitiële en hulpverleningswereld (voor Vlaanderen: Meldpunt Ouderenmis(be)handeling en de provinciale steunpunten); onderzoek naar wettelijke oplossingen voor de hulpverlening om daadwerkelijk in te grijpen; inzake financieel misbruik van oudere kinderen ten nadele van hun ouders: een wettelijke oplossing voor het gegeven dat kinderen niet kunnen stelen van hun ouders; onderzoek naar de mogelijkheid van de invoering van een meldingsplicht voor hulpverleners bij de meldpunten of bevoegde instanties van de gemeenschappen (gezien onduidelijk kader van het beroepsgeheim).

Aanbevelingen Vlaanderen: Meer middelen/structurele financiering voor het Vlaams Meldpunt Ouderenmis(be)handeling; aanbevelingen familiale context, rust- en verzorgingsinstellingen, dementerende ouderen, fixatie, financieel geweld, onder/voeding.

Dossier en aanbevelingen over seksueel misbruik door professionals in de zorg en hulpverlening

Aanbevelingen over strafrecht (strafmaat verkrachting, verjaringstermijn indiening klacht verkrachting, verbod op seksuele handelingen tussen professional en patiënt/cliënt, contactverbod, valse klachten); patiëntenrechtenwet; reglementering van alle gezondheidszorgberoepen; deontologische code; oprichting Hoge Raad voor deontologie van de Gezondheidszorgberoepen; oprichting steun/verwijspunt voor de beroepsgroepen; tuchtmaatregelen; beroepsopleidingen; onderzoek; maatregelen door zorg- en hulpverleningsinstellingen en -centra; zelfhulpgroepen voor slachtoffers.

Memorandum Platform Eenoudergezinnen 2007

In het kader van economisch geweld: hoofdstuk over alimentatie.

2008

Beleidsaanbevelingen van de conferentie Vrouwenkracht is vredesmacht

Aanbevelingen over de bestrijding seksueel geweld en seksespecifiek geweld in het kader van gewapende conflicten.

Dossier en aanbevelingen Fysiek en seksueel geweld tegen vrouwen in Kongo

Met aanbevelingen voor de Belgische regering over de bestrijding van seksueel geweld en seksespecifiek geweld.

Dossier en aanbevelingen Seksuele en reproductieve rechten

Met aanbevelingen over eengerelateerd geweld; vrouwelijke genitale verminking; genitale praktijken in België.

2009

Memorandum EU-verkiezingen 2009

Nultolerantie voor geweld op vrouwen:

De Vrouwenraad heeft actief gelobbyd bij de Belgische MEPs om de schriftelijke verklaring van Eva-Britt Svensson te ondertekenen, waardoor de EC binnen de 5 jaar een EU-jaar van nultolerantie tegen geweld op vrouwen moet uitroepen. Die verklaring werd op 2 april 2009 aangenomen.

Indien het Verdrag van Lissabon goedgekeurd wordt door de 27 lidstaten krijgt de EU rechtspersoonlijkheid. De Vrouwenraad dringt erop aan dat de EU dan zo vlug mogelijk partij wordt bij de CEDAW-conventie. Op basis van dit VN-verdrag zal Europa dan wetgevende initiatieven kunnen nemen voor de bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen.

De Vrouwenraad is overigens verheugd dat binnen de Raad van Europa een ad hoc commissie bezig is met het uitwerken van een wettelijk bindende conventie tegen geweld op vrouwen. Wij dringen erop aan dat België de visie van de meeste lidstaten bijtreedt om de draagwijdte van de conventie niet te beperken tot intrafamiliaal geweld.

Prioriteitennota voor Belgisch voorzitterschap EU 2009

Over een Europees jaar van nultolerantie tegen geweld op vrouwen en het Belgisch voorzitterschap dat daar dringend werk van moet maken; zo vlug mogelijk na de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon onderzoeken hoe de Europese Unie partij kan worden bij het CEDAW-verdrag waardoor Europa belangrijke initiatieven zal kunnen nemen voor de bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen.

Vlaams memorandum Geweld in vertrouwensrelaties 2009

Met aanbevelingen over: een structureel, gecoördineerd en continu beleid inzake uitroeiing van geweld binnen vertrouwensrelaties; sensibilisatie en preventie; begeleiding van slachtoffers en plegers; vorming en opleiding.

Vlaams memorandum Vrouwen en vrede 2009

Een Vlaams actieplan tot uitvoering van Resolutie 1325; binnen de enveloppe van de Vlaamse ontwikkelingscoöperatie prioritair investeren in empowerment van vrouwen en vrouwenorganisaties en in preventie en bestrijding van geweld op vrouwen door fondsen vrij te maken voor vrouwen en vrouwenorganisaties die ijveren voor vrede, vrijheid en mensenrechten; WO I herdenken vanuit genderperspectief,...

Aanbevelingen over seksueel misbruik van professionals in de gezondheidszorg en in de hulpverlening

Update van ons document van 2007, o.a. met herstelbemiddeling, oprichting meldpunt.

Dossier en aanbevelingen verkrachting en aanranding van de eerbaarheid

Met aanbevelingen over verjaringstermijn indienen klacht; data; bewijsmateriaal; seponeringen; slachtoffers; daders.

Verslag Peking +15 Rondetafel Seksueel geweld door professionals in de gezondheidszorg en in de hulpverlening

Verslag Peking +15 Rondetafel Zwangerschap en geweld

Vanuit de invalshoek partnergeweld.

Aanbevelingen zwangerschap en geweld

Door Vrouwenraad en vzw Zijn; o.a. over de rol van de medische sector; opleidingen van gynaecologen en huisartsen; screeningsonderzoek en protocol ziekenhuizen; overleg inzake statuut ongeboren kind; beroepsgeheim; sensibilisering.

2010

Federaal memorandum geweld 2010

Met aanbevelingen over intrafamiliaal geweld; definities en verschijningsvormen; cijfers; partnergeweld; eegerelateerd geweld; vrouwelijk genitale verminking; ouderenmis(be)handeling; zwangere vrouwen; gezinshereniging; verkrachting; seksueel misbruik door professionals in de gezondheidszorg; onjuiste/onrechtvaardige slachtofferbejegening; seksisme.

Peking+15, New York, 1-12 maart 2010 Uitdagingen en aanbevelingen van de Nederlandstalige Vrouwenraad

Aanbevelingen over het Belgisch Nationaal Actieplan 1325 uitvoeren; gelijke rechten van vrouwelijke vluchtelingen respecteren; armoede blijft vrouwelijk (economisch geweld).

De 10 punten van de Vrouwenraad voor een beter federaal gelijkheidsbeleid v/m

Nultolerantie tegen geweld op vrouwen:

Een Interministeriële Conferentie keurt het Nationaal Actie Plan Geweld op vrouwen goed en breidt het uit naar seksueel geweld op vrouwen. Het beleid werkt ook aan volgende aandachtspunten: verkrachting (evaluatie en maatregelen inzake klachtbehandeling, strafprocedure en strafmaat); seksueel misbruik door professionals in de gezondheidszorg en de hulpverlening (invoeren van een verbod op seksuele handelingen tussen professional en patiënt/cliënt); onderzoek naar onjuiste slachtofferbejegening bij vrouwen (vooroordelen van ondervragers); ouderenmis(be)handeling; eengerelateerd geweld, vrouwelijk genitale verminking.

Eindrapport Juni 2010 Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie. Naar een gendergevoelig opvangbeleid

Een [publicatie](#) van de Nederlandstalige Vrouwenraad in samenwerking met de Conseil des Femmes Francophones de Belgique, met de steun van het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen: geweld is één van de hoofdthema's.

Vrouwen en collectieve opvang bij asiel en migratie. Tips & tricks voor een gendergevoelige aanpak

[Vormingsbrochure](#) met aandacht voor familiaal en seksueel geweld/preventie.

Vrouwen en collectieve opvang
bij asiel en migratie

Tips & tricks voor een
gendergevoelige aanpak

2011

Draag op 31 oktober een witte klaproos

Videocapsule: Actie van de Vrouwenraad in het parlement op 27 oktober 2011. Samen tonen we onze solidariteit met vrouwen uit oorlogsgebieden en vragen we de uitvoering van VN-Resolutie 1325. Stop het geweld, geef vrouwen een stem in vredesonderhandelingen!

Federaal memorandum. De 10 punten van de Vrouwenraad voor een beter federaal gelijkemansbeleid v/m 2011

Nultolerantie tegen geweld op vrouwen: Op 23 november 2010 werd het nationaal actieplan ter bestrijding van partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld 2010-2014 goedgekeurd tijdens een interministeriële conferentie. De Vrouwenraad vraagt dat het beleid ook werkt aan volgende aandachtspunten: seksuele uitbuiting in het kader van mensenhandel en prostitutie; verkrachting (evaluatie en maatregelen inzake klachtbehandeling, strafprocedure en strafmaat); seksueel misbruik door professionals in de gezondheidszorg en de hulpverlening (invoeren van een verbod op seksuele handelingen tussen professional en patiënt/cliënt); onderzoek naar onjuiste slachtofferbejegening bij vrouwen (vooroordelen van ondervragers); ouderenmis(be)handeling; eengerelateerd geweld. De Vrouwenraad vraagt ook een juridische definitie van seksisme en een wet op seksisme.

Federaal memorandum geweld 2011

Met verwijzing naar de Eisenbundel 2010 van de Wereldvrouwenmars; aanbevelingen over partnergeweld en intrafamiliaal geweld; vrouwelijk genitale verminking; geweld op het werk; ouderenmis(be)handeling; zwangere vrouwen; gezinshereniging; rechtszekerheid en beschermstatuut voor slachtoffers van geweld: mensenhandel en seksuele uitbuiting; verkrachting en aanranding van de eerbaarheid; verkrachting als oorlogswapen; seksueel misbruik door professionals in de gezondheidszorg; onjuiste/onrechtvaardige slachtofferbejegening.

2012

Standpunt huispersoneel

Met aanbeveling over betere bescherming: toepassing van Artikel 5 van de IAO Conventie voor huishoudelijke werkers (Conventie 189); de ondertekenende lidstaten moeten maatregelen nemen om het huishoudelijk personeel effectief te beschermen tegen alle mogelijke vormen van misbruik, geweld en pesterijen.

Informatienota seksisme

Waarover gaat seksisme? Info op basis van het onderzoek van het IGVM, uitgevoerd door prof. Magda Michielsen.

Aandachtspunten van de Vrouwenraad over de periodieke rapportage van België inzake de toepassing van het VN-Verdrag ter eliminatie van alle vormen van geweld tegen vrouwen

Vrouwenraad vraagt om na te gaan of een juridische definitie van seksisme en een wet op seksisme haalbaar is; Strijd tegen geweld tegen vrouwen/NAP 2010-2014: de Vlaamse Gemeenschap heeft slechts een 5-tal

maatregelen in het NAP laten opnemen, terwijl er in de praktijk meer (structurele) initiatieven genomen zijn; duidelijkheid en een overzicht inzake definities en vormen van geweld met het oog op een coherente registratie en coherente maatregelen. Bovendien moet het accent liggen op het feit dat geweld niet enkel een individueel of relatieprobleem is maar ook een structureel, maatschappelijk probleem, gelinkt aan ongelijke machtsverhoudingen; NAP moet in lijn zijn met geweld op de internationale agenda; bijkomende aandachtsgroepen en thema's: vrouwelijke vluchtelingen en asielbeleid, huishoudpersoneel, ouderenmis(be)handeling, prostitutie, geweld tegen vrouwen met een handicap; administratieve statistieken en enquêtes moeten opgesplitst worden naar m/v (slachtoffers en daders); vorming professionals; opvolging daders na detentie; strafmaten zijn zeer uiteenlopend omdat er geen concrete straftoemeteringsrichtlijnen zijn, daarom nood aan een databank met input van: bewezen feit, strafmaat, motivering strafmaat en vergoeding van het slachtoffers; preventie partner- en familiaal geweld; mensenhandel en seksuele uitbuiting;...

Evaluatie Nationaal Actieplan Intrafamiliaal geweld

Vrouwenraad over het NAP Partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld 2010-2014. Een blik op de toekomst: over definities en verschijningsvormen; wetgeving; data; preventie; opleiding; hulpverlening; verbreding geweldthema's voor volgend NAP (seksueel geweld; specifieke aandachtsgroepen).

Infodossier en Manifest tegen het prostitutiesysteem (samen met CFFB)

Invalshoek: het prostitutiesysteem houdt ongelijkheid in stand en leidt tot onderdrukking en geweld en dat is onverenigbaar met de waarden van gendergelijkheid.

Resolutie 1325 van de VN-Veilighedsraad: uitvoering in Vlaanderen. Handboek voor parlementairen en het beleid

Met suggesties voor het Vlaams beleid op het vlak van: verhoogde participatie van vrouwen aan politieke besluitvorming; een democratisch buitenlands beleid met aandacht voor participatie en protectie van mensenrechten van vrouwen; meer en versnelde doorstroming van vrouwen naar topfuncties in de administratie; een sterkere nadruk op gelijkheid v/m in het onderwijs; afstemming van het ontwikkelingsbeleid op de bevordering van gelijkheid v/m; decretale verankering van de mainstreaming van een gelijkheidsperspectief v/m in alle beleid, bijsturing van het decreet over het Vlaams Vredesinstituut; een aangehouden mediaproject dat gelijkheid v/m promoot; integratie van vrouwenrechten en gelijkheid v/m in vredeseducatie en in alle door Vlaanderen gesteunde vredesinitiatieven; preventie en bestrijding van geweld op vrouwen.

Kortfilm Vredesvrouwen aan het woord

Vredesvrouwen aan het woord over hun werk en leven. Deze vrouwen zijn het levend bewijs van de vredeskracht van vrouwen. Zij zetten zich in voor vrede, verzoening, vrouwenrechten en dialoog. Daarvoor ontvingen zij het ereteken 'de zilveren klapproos' van het Belgisch Platform 1325 getrokken door de Vrouwenraad.

Campagne over seksisme, met jongeren van het Mabo Lyceum in Brussel

Videocapsule Slacht het geslacht In samenwerking met Tara-arts en productie van de Vrouwenraad en de CFFB.

2013

Vrouwenraadeisen tegen seksueel geweld

Een uitgewerkte definitie van seksueel geweld op justitieel vlak/strafrecht; een door alle relevante actoren aanvaarde werkdefinitie over aanranding van de eerbaarheid; de notie aanranding van de eerbaarheid zonder geweld of bedreiging op een meerderjarige in het Strafwetboek opnemen; volgend Nationaal actieplan (partnergeweld en andere vormen van geweld 2010-2014) moet de klemtoon ook leggen op seksueel geweld; seksuele meerderjarigheid; politie: opleiding, eerste onthaal slachtoffers, verhoor meerderjarige slachtoffers, verhoor daders, viclasexpertisedatabank; set seksuele agressie in elk ziekenhuis beschikbaar + vorming relevante medische professionals; Justitie: oprichting van een expertisecel zeden in elk gerechtelijk arrondissement, aanpassing van de lijst met redenen van seponering, maatregelen i.v.m. de uiteenlopende strafmaten; slachtoffers: verjaringstermijn klachten, verkrachting op school, onthaal en opvang; daders: aanranding eerbaarheid van jongeren onder de zestien, behandeling van minderjarige daders, nationaal register van seksueel delinquenten, vervroegde vrijlating, enkelband, daderbehandeling/therapie, studie over daderprofielen.

Data: de volledige overeenstemming van de 150-tal omschrijvingen en codes van het PV-register met de artikels uit Strafwetboek met betrekking tot verkrachting, aanranding van de eerbaarheid, aanzetting tot en uitbuiting van ontucht (bijvoorbeeld verkrachting binnen het huwelijk/de relatie staat niet in het PV-register en bijgevolg zijn hierover geen cijfers bekend); de registratie van de aangegeven feiten bij de politie in overeenstemming met de feitcodes uit het PV-register en met geslacht en leeftijd van het slachtoffer en de dader als variabele en de jaarlijkse publicatie van deze cijfers/gegevens; de aangegeven feiten per niveau (met de dood tot gevolg, zonder de dood tot gevolg, ..., voltooid, poging, dader onbekend) in de politieke criminaliteitsstatistieken uitbreiden met de variabele geslacht. De administratieve cijfers van het parket over de instroom van zaken per type ten lastenlegging en de uitstroom met vermelding van de beslissingen uitbreiden met de variabele geslacht. De cijfers van de Dienst Strafrechtelijk Beleid van de FOD Justitie over de veroordelingen opsplitsen per geslacht. Om de dark number (aandeel niet aangegeven feiten) te achterhalen: gebruik maken van de niet-gepubliceerde gegevens van administratieve enquêtes zoals de Veiligheidsmonitor van de Federale Politie en de Gezondheidsenquête van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (WIV-ISP) en de sensibilisering van slachtoffers om de feiten vooralsnog aan te geven.

Infodossier seksismewet – Probleemanalyse van een seksismewet

Vraag is of structurele ongelijkheid tussen vrouwen en mannen via de seksismewet dient aangepakt? Is het niet beter het bestaande wetgevend kader – het zogenaamde proactief discriminatierecht inzake het gelijkheidskansenbeleid v/m – te verbeteren en toe te passen met alle noodzakelijke omkaderingsmaatregelen?

Violence against women. Priorities and recommendations of the National Council of Women of Belgium (Dutch-speaking)

Het hoofdthema van CSW57 was de eliminatie en preventie van alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes. In een korte nota in het Engels "Violence against women" geeft de Vrouwenraad zijn voornaamste prioriteiten en aanbevelingen mee voor de strijd tegen geweld op vrouwen; with regard to: development of a legal framework; data collection; programs and partnerships; prevention of and the combat against violence;

victim assistance programs; perpetrators and offenders; special vulnerable groups; female asylum seekers who live in open or closed centers; domestic workers; transgender women and intersexed women.

Dossier en aanbevelingen (Echt)scheiding en (kind)alimentatie

Economisch geweld – Het niet-betalen van alimentatie heeft vooral gevolgen voor eenoudergezinnen met moeders en kinderen vandaar een betere werking en bekendheid van DAVO (Dienst voor Alimentatievorderingen); erkenning van (een) rechtvaardige referentiemethode(s) om een objectieve berekeningsmethode te kunnen implementeren; een federaal register opstellen qua uitvoerbare titels; de afschaffing van het inkomensplafond bij DAVO om recht te hebben op een voorschot bij onderhoudsbijdragen;... en te verkennen piste universele DAVO.

Bemerkingen bij het ontwerp van het tweede Nationaal Actieplan 1325

O.a. De nadruk en focus van het plan op vrouwen als slachtoffer van in het bijzonder seksueel geweld en de representatie van vrouwen als behoeftig, kwetsbaar wezen in plaats van als actor versterkt een stereotiep vrouwbeeld, dat precies gehanteerd wordt door sterk patriarchale structuren, waaronder de context van oorlog en gewapende conflicten. Dit stemt niet overeen, met de geest, noch met de inhoud, noch met het opzet van Resolutie 1325. Deze resolutie – en daarin ligt een groot deel van haar bijzondere en baanbrekende waarde voor vrouwenrechten en voor het vredesproces – gaat precies in tegen de paternalistische benadering van ‘oorlog en vrede’. Door de eerder eenzijdige focus van het NAP op vrouwen als slachtoffer worden patriarchale structuren – dit wil zeggen, business as usual – versterkt, wat precies de baanbrekende vredeskracht van resolutie 1325 (focus op empowerment en emancipatorische kracht van vrouwen) onderuit haalt.

Dossier CSW De 57ste vergadering van de CSW 4 tot 15 maart 2013

Het thema van dat jaar was ‘geweld op vrouwen’, en wat men kon doen om dit soort geweld uit te bannen. Met info over de ‘agreed conclusions’; hoofdstukken over bestaande wetten en plannen beter verantwoorden en uitvoeren; structurele oorzaken van geweld aanpakken en voorkomen; het beleid voor de bestrijding van geweld tegen vrouwen versterken; de informatievergaring verbeteren.

Schaduwrapport CEDAW 2012-2013

Samen met de CFFB. Met een hoofdstuk over Lutte contre la violence à l'égard des femmes: Plan d'action national de lutte contre la violence entre partenaires et d'autres formes de violences intrafamiliales 2010-2014; Plan national de sécurité 2008-2011 et 2012-2015; Plan d'action national « Femmes, Paix et Sécurité » 2009-2012; Statistiques des plaintes et condamnations pour violences à l'égard des femmes ; Prévalence de la violence physique, sexuelle et psychique en Belgique; Mesures de sensibilisation à destination des victimes; Formations des professionnels sur les violences à l'égard des femmes; Prise en charge des auteurs; Evaluation du dispositif de politique criminelle en matière de violence dans le couple; Modifications législatives ; Qualification pénale des violences sexuelles; Projet CO3 (CO3 signifie 'Organisation centrée sur le client'); Manuel violence intrafamiliale: screening et approche intégrée; Politique flamande de lutte contre la violence à l'égard des femmes; Politique francophone de lutte contre les violences entre partenaires; Coordination régionale bruxelloise en matière de lutte contre la violence; La dimension de genre dans la politique d'asile.

Aanbevelingen Gender, asiel en bescherming van vrouwen en meisjes

O.a De nieuwe internationale wetgeving en besluitvorming inzake bescherming van rechten van vrouwen en van vrouwen tegen geweld structureel te integreren in de besluitvorming van DVZ, CGVS en RVV, waaronder het *Verdrag van Istanbul* van de Raad van Europa, de relevante besluiten van de Commissie Status van de Vrouw en de Resoluties van de VN Veiligheidsraad over vrouwen, oorlog en vrede (1325, 1820, 1888, 1889 en 1960).

Nota Financiële crisis. Vrouwen en meisjes zijn twee keer de dupe. Ook in Vlaanderen

Met een hoofdstuk aanbevelingen over preventie en bestrijding van geweld op vrouwen: Vlaams actieplan; ratificatie Verdrag van Istanbul; regelmatig terugkerende campagnes; promoten van 1712 nummer en jaarlijkse analyse van de meldingen; onderzoek naar geweld en verkrachting in scholen om maatregelen te kunnen nemen; integratie van 'geweldpreventie en de strijd ertegen' in het leerprogramma van studierichtingen en opleidingen die voorbereiden op beroepen die met deze problematiek in aanraking kunnen komen; maatregelen en investeringen die een vredeseconomie en 'groene economie' bevorderen; steun voor een sterk VN-verdrag over de wapenhandel, dat de productie en handel in wapens aan banden legt, met een strikt en transparant rapportage- en controlesysteem en waarin het vrouwenrechtenperspectief ten volle geïntegreerd is.

Vrouwenraad doet mee aan 'One Billion Rising'

op 14 februari 2013 – [videocapsule](#)

Vrouwenraad Auwch Award

[Videocapsule](#) Heb je je dit jaar ook weer geërgerd aan seksistische uitspraken of beelden? Met de AUWCH Award campagne wil de Vrouwenraad duidelijk maken dat seksisme absoluut niet OK is.

2014

Federaal memorandum 2014

Met hoofdstuk over geweld: Een nieuw Nationaal/interfederaal actieplan ter bestrijding van alle vormen van geweld met meer aandacht voor seksueel geweld, seksuele uitbuiting in het kader van mensenhandel en prostitutie en psychisch geweld en initiatieven voor aandachtsgroepen: zwangere vrouwen, vrouwelijke vluchtelingen en asielbeleid, huis(houd)personeel, ouderenmis(be)handeling, prostitutie, vrouwen met een handicap, schadelijke genitale praktijken elders. Het NAP geweld moet meer zijn dan enkel een opsomming van bestaande of geplande initiatieven. Het moet gaan over hoe geweld moet gecoördineerd en aangepakt worden. Aanbevelingen over dataverzameling en administratieve enquêtes; ratificatie Verdrag van de Raad van Europa ter bestrijding van geweld op vrouwen en huiselijk geweld; partner- en familiaal geweld: duidelijkheid (eenvormigheid) definities en deelvormen; aanbevelingen eengerelateerd geweld, gedwongen huwelijken, tijdelijk huisverbod, slachtofferbejegening, prostitutie en mensenhandel, verkrachting en aanranding van de eerbaarheid.

Vlaams memorandum 2014

Met hoofdstuk over geweld: vergroten bekendheid, bereikbaarheid en toegankelijkheid 1712; expertisedeling met het oog op kwaliteitsvolle ondersteuning van en doorverwijzing door 1712-medewerkers; justitiehuisen: passende Dienst- en hulpverlening slachtoffers en daders.

Cruciale hefboomen gelijke kansen in Vlaanderen

10 gemeenschappelijke suggesties van GRIP, Ella, Vrouwen Overleg ,Komitee, çavaria en de Vrouwenraad voor gelijke kansen in Vlaanderen: o.a.

Nultolerantie voor geweld: Geweld (zowel fysiek, seksueel, psychisch als economisch, en zowel binnen families als daarbuiten) moet een zichtbaar beleidsthema zijn. De bestrijding van geweld vraagt om een structurele aanpak. De registraties van alle vormen van geweld en de cijfers moeten op elkaar afgestemd worden, zodat cijfers en indicatoren vergelijkbaar worden. Een nieuw 'Nationaal Actieplan Geweld' moet alle vormen van geweld bestrijden en het 'Interfederaal Actieplan tegen Homofobie en Transfobie' moet verlengd worden. Vlaanderen moet zich engageren om zijn aandeel in het 'Nationaal Actieplan Geweld' uit te werken en op te volgen. We vragen uitbreiding van het CO3-project tegen familiaal geweld. Daarin moet de multidisciplinaire samenwerking tussen politie, justitie, hulpverlening en gemeente centraal staan. Ook vragen we de uitbouw van laagdrempelige referentiecentra voor seksueel geweld, die aandacht hebben voor specifieke situaties zoals de positie van vrouwen en meisjes met een handicap. We stellen een intersectionele manier van werken voor, waarbij extra aandacht gaat naar diegenen die getroffen worden door meerdere uitsluitingsgronden, en daardoor de zwakste posities in de samenleving innemen. Tenslotte dient gewerkt te worden aan een volledige toegankelijkheid voor iedereen van alle welzijns-, hulpverlenings-, gezondheids- en opvangdiensten en rechtshulp.

Beleidsnota 2014-2014. Gewikt en gewogen. Enkele aandachtspunten voor het Vlaamse Gelijkekansenbeleid

Met hoofdstuk over Geweldloze samenleving: We merken op dat de minister via het transversale gelijkekansenbeleid werk wil maken van een geweldloze samenleving en hiervoor over alle beleidsniveaus heen de actoren wil samenbrengen. Hierbij vragen we dat de minister een actieve rol speelt in het vastleggen van het volgend nationaal actieplan (NAP) geweld en hiervoor acties inschrijft m.b.t. 'alle' vormen van geweld, dus ook seksueel (o.a. verkrachting) en psychisch geweld (incl. het toenemend seksisme). Ons memorandum Geweld kan alvast een serieuze aanzet geven voor de invulling ervan. Hierbij vragen we dat toekomstige regelgeving en acties moeten gebaseerd zijn op een participatieve en 'evidence based assessment' over hoe alle vormen van geweld tegen vrouwen, mannen en kinderen moeten aangepakt worden en dit met de input van relevante stakeholders, waaronder de vrouwenorganisaties.

Actie One Billion Rising 14 februari i.s.m. CFFB en EWL aan het Justitiepaleis: focus op geweld tegen vrouwen + flyer met eisen

Aan justitie vragen we: eenvormige werkmethodes in te voeren voor een betere samenhang in de behandeling van de dossiers; slachtoffers te behandelen met respect en objectiviteit; het aantal klachten te verminderen die geseponneerd worden; strengere straffen en uniformiteit in de straftoemeting voor gewelddaden; systematische opvolging van seksuele delinquenten na hun vrijlating; alle vormen van pooierschap te vervolgen en te veroordelen en die zeker niet te decriminaliseren; een DNA-databank te creëren van beschuldigen en verdachten van seksueel geweld; de resultaten van de Set Seksuele Agressie systematisch op te nemen in de

DNA-databanken criminalistiek. Verder vinden we het noodzakelijk dat: de daders van seksueel geweld verplicht worden therapie te volgen zowel in de gevangenis als na hun vrijlating, en strafvermindering op voorwaarde van het volgen van een therapie geweigerd wordt; de verjaringstermijn om klacht in te dienen voor seksuele misdrijven verhoogd wordt; prostitutie als ernstige vorm van geweld tegen vrouwen geïntegreerd wordt in de wetgeving rond geweld tegen vrouwen; de klanten van prostituees verantwoordelijk gesteld worden door de aankoop van seksuele diensten strafbaar te stellen.

Standpunten en bedenkingen van de Nederlandstalige Vrouwenraad bij het Post- 2015 proces

Input in de coormulti vergadering in het kader van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen: Een aparte doelstelling over gendergelijkheid v/m en empowerment van vrouwen en daarin o.a. geweld en seksueel geweld op vrouwen voorkomen; de uitvoering van resolutie 1325 en van haar volgresolutie moeten worden ingebracht, vanuit het perspectief van de 3 P's : participatie van vrouwen, preventie van geweld, promotie van mensenrechten van vrouwen, met de nadruk op participatie.

Schaduwrapport Vrouwenraad en CFFB CEDAW

Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen. Schaduwrapport 2014 over België.

Met hoofdstukken over seksisme; mensenhandel/vrouwenhandel.

Startschot campagne 'ikzwijgnietmeer.be' – mentaliteitswijziging rond verkrachting

[videocapsule](#)

Kracht Van Vrede – vredesvrouwen aan het woord

Film Vier vredesvrouwen vertellen over hun vurig engagement voor vrede tijdens het herdenkingsjaar van de Eerste Wereldoorlog. Tara-Arts i.s.m. De Vrouwenraad wil aandacht vestigen op de noodzaak van vrede in de wereld, de rol van vrouwen hierin. Geweld op vrouwen, evenals hun kracht om duurzame vrede te bewerkstelligen, staan op de voorgrond.

2015

Beleidsbrief Gelijke Kansen Vlaanderen 2015-2016. Gewikt en gewogen

Enkele aandachtspunten voor het Vlaamse Gelijkekansenbeleid m.b.t. gelijkheid m/v.

Met een hoofdstuk over een Geweldloze samenleving: In 2015 werd vooral ingezet op het bestrijden van geweld tegen transgenders en holebi's. Maar we hopen dat er in 2016 een tandje bijgestoken wordt inzake de aanpak van seksueel geweld (verkrachting, aanranding van de eerbaarheid, prostitutie,...). Toekomstige regelgeving en acties moeten gebaseerd zijn op een participatieve en 'evidence based assessment' over hoe alle vormen van geweld tegen vrouwen, mannen en kinderen moeten aangepakt worden en dit met de input van relevante stakeholders, waaronder de vrouwenorganisaties.

Deelwebsite Ikzwijgnietmeer: getuigenissen slachtoffers van verkrachting

Niet meer online:

Nota (intern) getuigenissen website Ikwijgnietmeer 2015

Uit de getuigenissen blijkt: De belangrijkste categorieën daders zijn familieleden (incest), partner of ex-partner, groepsverkrachters, onbekenden, het eerste vriendje of tijdens de eerste afspraak. Bij meisjes voornamelijk: familieleden, vaak broers en neven; eerste vriendje (doorgaans van dezelfde leeftijd; soms een stuk ouder); groepsverkrachting; een onbekende. Bij jong/volwassenen: partner of ex-partner; een vriend; een onbekende. Incest: moeders/ouders die de verkrachting (zeker als het een broer is) minimaliseren. Eerste verliefdheid/afspraak: er wordt geen rekening gehouden met de onervarenheid en gevoelens van het meisje. Alcohol: vaak bij jongeren tijdens een fuif; ook opzettelijk dronken voeren of verdovingsmiddel toedienen. De slachtoffers dienen soms te laat klacht in en komen ongeloofwaardig over; moeilijk te bewijzen. Ze worden niet ernstig genomen. Enorme psychologische gevolgen (combinatie van diverse gevoelens) die blijven aanslepen. Vaak start therapie jaren na de feiten.

FB-groep 'Veroordeel de verkrachter, niet het slachtoffer'

Victim blaming (het slachtoffer de schuld geven) is het psychologische verschijnsel waarbij een dader of omstanders de schuld bij het slachtoffer leggen. Het komt zeer vaak voor dat een verkrachter zegt dat zijn slachtoffer "er zelf om vroeg". Een dader kan zich vrijpleiten van schuld door een reden voor zijn gedrag aan te voeren. In het geval van victim blaming wordt deze reden gezocht bij het slachtoffer zelf. Die vingerwijzing is voor het slachtoffer extra belastend. Ook zorgt het verschijnsel ervoor dat het slachtoffer minder snel de openbaarheid zoekt, uit schaamtegevoelens uiteraard. Doel van deze groep is om duidelijk te maken dat hoe meer de mens wordt gezien als een verantwoordelijk wezen, hoe minder victim blaming kan worden geaccepteerd. <https://www.facebook.com/groups/gerechtigheid.slachtoffers.verkrachting/?fref=ts>

Nota voor de Hoorzitting Senaat Commissie Gemeenschapsbevoegdheden over de Opvolging van Peking + 20

Met een hoofdstuk over geweld en aanbevelingen over de strijd tegen partnergeweld, seksueel geweld, gedwongen huwelijken, genitale verminking en mensenhandel.

Standpunt Aanvullende indicatoren naast het BBP

Insteek Vrouwenraad in het ontwerprapport van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling.

Met voorstel toevoeging van partnergeweld: aantal en aandeel aangiftes partnergeweld m/v naar ernst van geweld (matig, ernstig, heel ernstig) en naar aard van geweld (verbaal en/of psychologisch, fysiek met of zonder psychisch geweld, seksueel met of zonder fysiek en/of psychisch geweld) en aandeel verdachten en slachtoffers van geregistreerde gevallen van partnergeweld bij politie en naar aard van geweld m/v; en toevoeging van andere vormen van gendergerelateerd geweld (aantal en aandeel gevallen van verkrachting, aanranding van de eerbaarheid, groepsverkrachting, mensenhandel/seksuele uitbuiting, gedwongen huwelijken, schijnhuwelijken, vrouwelijke genitale verminking + verdeling slachtoffers en daders m/v).

Dossier SDG's. Pistes voor de uitvoering van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen in België

De Vrouwenraad sloot aan bij de Coalitie 2015. We schreven samen met 11.11.11 het dossier 'De SDG's. Pistes voor de uitvoering van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen in België' en namen deel aan de 21 vergaderingen in dit verband, waarvan we er twee coördineerden, de werkgroep over SDG 5 (gender) en SDG 16 (vrede). De Vrouwenraad is auteur van de hoofdstukken: - Gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes - Vredevolle en inclusieve maatschappijen, toegang tot het rechtssysteem voor iedereen, en effectieve, verantwoordelijke en inclusieve instellingen op alle niveaus.

Actie One Billion Rising

Videocapsule 14 februari 2015 i.s.m. CFFB en EWL aan het Justitiepaleis: focus op seksueel geweld.

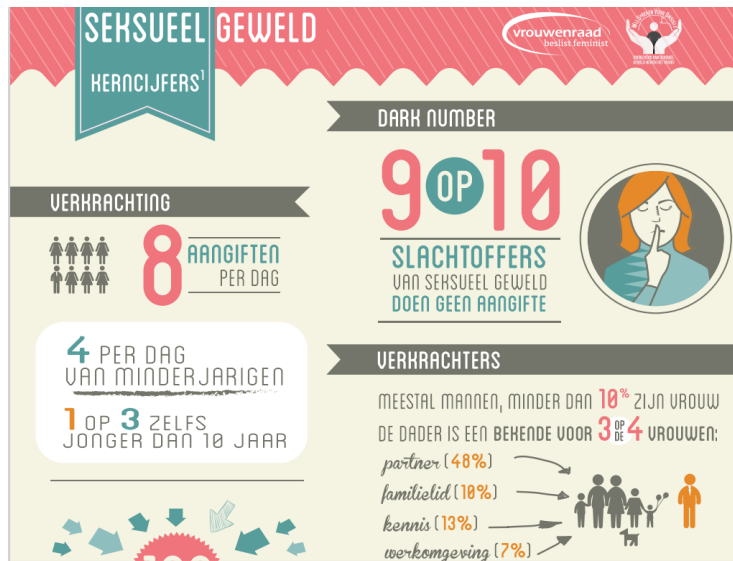
100vrouwen 100uit & Single Mama Survival Kit Vrouw en Armoede

Film Dubbel tragisch als de vrouw in kwestie een alleenstaande moeder is en soms ook slachtoffers van geweld. Met een documentaire en een theatervoorstelling kaartten wij dit prangende onderwerp aan,

2016

Factsheet seksueel geweld van de Vrouwenraad en Wij spreken voor onszelf

Met kerncijfers over seksueel geweld: verkrachting, dark number, verkrachters, groepsverkrachtingen, veroordelingen; aanranding van de eerbaarheid; grensoverschrijdend gedrag; impact seksueel geweld

Internationaal colloquium over vrouwenhandel en prostitutie met het oog op seksuele uitbuiting

In samenwerking met de CFFB in het Egmontpaleis te Brussel + [filmverslag Prostitutie: business of vrouwenrecht](#) (2018)

Auwch Award

Aanklagen van seksisme. Met de uitreiking van de stekelige Auwch Award (een cactus) kan het ruime publiek zelf bepalen wat zij de meest vrouwonvriendelijke uitspraak/actie/maatregel van het afgelopen jaar vinden. De Auwch Award 2016 ging met een overgrote meerderheid van stemmen naar de Koninklijke Belgische Zwembond voor zijn meisjesonvriendelijke maatregel in de waterpolocompetitie.

Eindtermen genderen – Verslag Vrouwenraad gendercafé

Een aantal eindtermen benoemen met m/v/x. Respectvol omgaan met elkaar; o.a. preventie van geweld; kennis over familiaal geweld; seksisme benoemen in eindtermen.

Eindtermendebat: gender als transversale en concrete eindterm doorheen het onderwijs

Lobbydocument: O.a. Preventie van geweld: elkaar als gelijken beschouwen en respect hebben voor iedereen verlaagt de kans op geweldescalatie. Bovendien krijgen jongeren meer eigenwaarde waardoor ze beter grenzen kunnen stellen en verdedigen.

Standpunt Agenda 2030 uitvoeren in Vlaanderen

De Duurzame Ontwikkelingsdoelen en gender. Richtingwijzers en aanbevelingen voor het beleid

Met aandacht voor geweld; bv. bij SDG 5: alle vormen van geweld op vrouwen en meisjes moeten bestreden worden, zowel in de private sfeer als in het openbaar, met in begrip van vrouwenhandel,

seksuele en andere vormen van uitbuiting en van schadelijke praktijken zoals vroege en gedwongen huwelijken en vrouwelijke genitale verminking.

Agenda 2030 uitvoeren in Vlaanderen De Duurzame Ontwikkelingsdoelen en gender Richtingwijzers en aanbevelingen voor het beleid

Info over wat er in de doelstellingen staat, ook data over geweld.

Aanbevelingen Wat kan Vlaanderen doen, o.a. Hoofdstuk over geweld; o.a. realiseer de Vlaamse maatregelen die opgenomen zijn in het Nationaal Actieplan (NAP) ter bestrijding van alle vormen van gendergebonden geweld 2015-2019; systematische opvolging en participatieve evaluatie van alle beleid betreffende de bestrijding van geweld. Betrek de vrouwenorganisaties en andere relevante stakeholders hier systematisch bij; Integreer sekse als variabele in alle m.b.t. geweld relevante dataregistratiesystemen; Stem regelgeving, beleid en definities over vormen van geweld op federaal, gemeenschaps- en lokaal niveau op elkaar af; Ontwikkel en verfijn de kwaliteitsvolle ondersteuning en doorverwijzingen door 1712- medewerkers; Investeer in de uitrol van Family Justice Centers over heel Vlaanderen, waarin alle actoren (politie, justitie, hulpverlening, gemeente) nauw samenwerken in een traject om intrafamiliaal geweld aan te pakken en te voorkomen.; Informeer en sensibiliseer continu over de inhoud, functie en belang van mensenrechten, vrouwenrechten en de beginselen van gelijkheid en vrijheid om gendergelijkheid te bevorderen en discriminatie en geweld te voorkomen en een correcte bejegening van slachtoffers en daders te bereiken.

2017

#1is1teveel 9 BV's (mannen) spreken zich uit tegen seksueel geweld

[Campagneclip](#) met Adil El Arbi, Guga Baúl, Ivan De Vadder, Jonas Geirnaert, Ozark Henry, Bart Schols, Guy Swinnen, Wouter Torfs en Thomas Vanderveken.

Infosessie over de zorgcentra seksueel geweld i.s.m. de staatssecretaris Gelijke kansen

Infosessie over de Family Justice Centers i.s.m. de Vlaamse Minister van Welzijn

Auwch Award

Aanklagen van seksisme. Met de uitreiking van de stekelige Auwch Award (een cactus) kan het ruime publiek zelf bepalen wat zij de meest vrouwonvriendelijke uitspraak/actie/maatregel van het afgelopen jaar vinden. De Auwch Award 2017 ging naar de Koninklijke Belgische Voetbalbond voor de ongelijke vestimentaire en financiële behandeling van de Red Flames.

Beleidsbrief Gelijke Kansen Vlaanderen 2016-2017. Gewikt en gewogen

Enkele aandachtspunten voor het Vlaamse Gelijkekansenbeleid m.b.t. gendergelijkheid: met hoofdstuk over een geweldloze samenleving: Bij de actualisering van de genderklikwebsite (wegwerken van gender als ordeningsmechanisme) ziet de Vrouwenraad opportuniteiten om naast strategische aandacht tevens specifieke aandacht te besteden aan seksisme (o.a. cyberhate) en gendergerelateerd geweld.

Dossier Uitstapprogramma's Vrouwen met ervaring in prostitutie

Met info over het justitieel kader VN en Europa; modellen uitstapprogramma's buitenland en binnenland. Vanuit de invalshoek: Voor de Vrouwenraad is het prostitutiesysteem een vorm van geweld op vrouwen. Degelijke uitstapprogramma's zijn een must. Zowel bij ons als in het buitenland is er heel wat expertise aanwezig. Op dit moment is er in België enkel een effectief beleid voor uitstapprogramma's van erkende slachtoffers van mensenhandel. Om aan alle vrouwen die wensen uit te stappen kansen te bieden moet Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid nemen en uitbreiding en upscaling van bestaande exitprogramma's uitvoeren. Met inschakeling van de vluchthuizen enerzijds en de VDAB anderzijds.

2018

Memorandum gemeenteraadsverkiezingen

Opgesteld in september 2017: met aanbevelingen over ontwerp en de inrichting van de publieke ruimte in functie van sociale veiligheid; de gemeente organiseert elk jaar op 25 november een Orange Day tegen geweld op vrouwen; de gemeente bestrijdt souteneurschap, geweld en uitbuiting.

Artikel Lokale besturen en gelijke rechten en vrijheden voor vrouwen: geen vrijblijvend engagement

Met hoofdstuk over: Seksuele objectivering, intimidatie en geweld op vrouwen en meisjes in de publieke ruimte.

Vorstel nieuwe eindtermen met betrekking tot het ordeningsprincipe 'gender' voor het secundair onderwijs

Opgesteld door Vrouwenraad (koepelorganisatie van 40-tal verenigingen die strijden voor gelijkheid van vrouwen en mannen), Ella (kenniscentrum gender en etniciteit), Furia (feministische denktank en actiegroep) en RoSa (kenniscentrum voor gender en feminisme).

Sociaal-relatieve competenties: kunnen aangeven waar grenzen liggen bij zichzelf en bij de ander m.b.t. fysiek en/of verbaal geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag en weten waar ze terecht kunnen bij zorgen en problemen.

Infociche online geweld tegen vrouwen

= Resultaat van workshop Vrouwenraad Summerschool jonge feministen.

Met data; vormen van online geweld (ook in intieme relaties; online technologie en (kinder)prostitutie; online seksueel geweld en pornografie; online geweld tegen feministen); de oorzaken; de gevolgen; Belgische wetgeving.

'Quality Time'

De kortfilm [Quality Time](#) over het bespreekbaar maken van seksueel geweld in de relatie is geschreven door Lynn Ryssen over Stef en Ellen, een koppel dat perfect lijkt, maar er is sprake van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Deze film werd gerealiseerd door productiehuis Skladanowsky op vraag van de Vrouwenraad en met medewerking van Zijnvzw.

Met een tool door [Zijnvzw](#) over [Seksueel geweld in je relatie](#)

2019

Memorandum gendergerelateerd geweld 2019

Met aanbevelingen voor de federale en Vlaamse regering (199 pagina's): hoofdstukken over wettelijk kader internationaal en België; beleidskader; definities; dataverzameling en onderzoek; gezondheidsproblemen en kosten; partnergeweld en intrafamiliaal geweld; seksueel geweld en verkrachting; seksueel grensoverschrijdend gedrag; beeldmateriaal kindermisbruik; online geweld tegen vrouwen en kinderen; prostitutie en vrouwenhandel; seksisme; stalking; onjuiste/onnrechtvaardige

slachtofferbejegening; kwetsbare groepen en situaties (kinderen en jongeren, asielzoeksters, gezinshereniging, huispersoneel, transgender vrouwen en interseksuelen; vrouwen met een beperking/handicap, zwangere vrouwen); preventieve-sensibilisatie-vorming; hulpverlening slachtoffers; preventieve en bestrijding van geweld op de werkplaats.

Infodossier over tienerpooiers

Context en definitie (internationaal, Vlaanderen); bestaand materiaal; organisaties die werken rond tienerpooiers.

Briefingnota Strategie voor gendergelijkheid (2018 – 2023) van de Raad van Europa

Met info over de doelstellingen: voorkomen en bestrijden van genderstereotypen en seksisme; voorkomen en bestrijden van geweld op vrouwen; bescherming van de rechten van vluchtelingen-, migranten- en asielzoekende vrouwen en meisjes.

Deelname aan vergaderingen (+ coördinatie Vlaanderen) van de Coalitie Samen tegen Geweld ter voorbereiding van schaduwrapport voor GREVIO m.b.t. implementatie Verdrag van Istanbul in België

[Évaluation de la mise en œuvre de la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique par la Belgique. Rapport alternatif de la coalition « Ensemble contre les violences », Février 2019](#)

Artikel Raad van Europa lanceert bindend instrument om seksisme te bestrijden

Op 27 maart 2019 keurde het comité van ministers van de Raad van Europa een [aanbeveling](#) goed om seksisme te voorkomen en te bestrijden in de lidstaten. Seksisme hangt nauw samen met geweld tegen vrouwen en meisjes. Uitingen van zogenaamd alledaags seksisme (zoals schijnbaar onschuldige seksistische opmerkingen of mopjes) geven uitdrukking aan de ongelijke machtsverhoudingen tussen dader en slachtoffer en maken deel uit van een continuüm van geweld.

Nota Aanbeveling CM/Rec (2019) 1 van het Comité van Ministers aan de Lidstaten over het voorkomen en bestrijden van seksisme – Samenvatting

Dankzij deze aanbeveling is er een internationaal overeengekomen definitie van seksisme en seksistisch gedrag. Om seksisme te voorkomen en te bestrijden moeten de Lidstaten van de Raad van Europa hun wetgeving aanpassen, een beleid uitwerken om slachtoffers te ondersteunen en daders te straffen, het publiek informeren en sensibiliseren. De Lidstaten moeten regelmatig rapporteren aan de Raad. Dankzij dit niet-vrijblijvend besluit kunnen we nu beleid tegen seksisme afdwingen. De lidstaten worden verzocht wetgeving aan te nemen en te sensibiliseren. Volgende deelgebieden komen aan bod: taal en communicatie; internet, sociale media en online haatspraak; media, reclame en andere communicatieproducten en -diensten; werkplaats; publieke sector; justitie; onderwijsinstellingen; cultuur en sport; privésfeer.

Brochure Gendergelijkheid De lokale uitvoering van Agenda 2030 vanuit genderperspectief

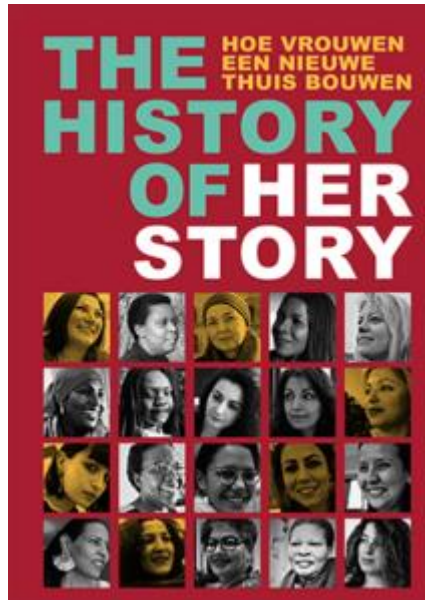
Wat kan uw gemeente doen?/per SDG. Met concrete voorbeelden met betrekking tot geweld en seksisme.

[Vrouwenraad brochure 210x210 2020 digitaal anderekleuren.pdf \(gelijkekansengemeente.be\)](#)

The history of her story

Boek en film over het doorbreken van negatieve stereotypen over vluchtelingen; verhalen van 21 vrouwelijke vluchtelingen uit 15 landen.

The next wave – Feminist Lab 2.0: Wat zijn de obstakels die jonge vrouwen tegenkomen in de publieke ruimte?

Dit was een 3-daagse bijeenkomst voor jonge feministen tussen 18 en 30 jaar, door de Vrouwenraad georganiseerd, waarin de deelnemers op een interactieve, participatieve en co-creatieve manier concrete oplossingen proberen te vinden op grote en kleine feministische kwesties.

Acquisition of egg cells

Video/animatie door Zonta International District 27 in samenwerking met de Vrouwenraad

Oproep voor een internationale regelgeving die de reproductieve gezondheid en rechten van vrouwen respecteert; de wereldwijde commerciële eicelmarkt als een vorm van geweld tegen vrouwen.

2020

Op de man af. Onderzoek naar de online kwetsbaarheid van bekende vrouwen in Vlaanderen

Masterproef door Gaëlle Mortier. Op vraag van de Vrouwenraad via de Wetenschapswinkel.

Het doel van dit onderzoek is het licht te laten vallen op de online kwetsbaarheid van bekende vrouwen in Vlaanderen. De aanleiding van dit onderzoeksopzet is de groeiende bezorgdheid over de digitale agressie gericht tegen vrouwen. Vrouwen zijn in vergelijking met mannen buitenproportioneel het doelwit van bepaalde vormen van cybergeweld. Onderzoeksliteratuur suggereert dat vooral vrouwen die in de publieke belangstelling staan een groter risico zouden lopen om slachtoffer te worden van cybergeweld. Bovendien zouden meerdere gemarginaliseerde identiteitskenmerken de online kwetsbaarheid van vrouwen verhogen. Desondanks bestaat er op Vlaams niveau weinig tot geen onderzoek over de prevalentie van online geweld gericht tegen vrouwen. Vanuit een intersectioneel perspectief tracht deze masterproef hiaten in bestaand onderzoek te dichten. Uit de onderzoeksresultaten kwam naar voor dat de geïnterviewde publieke figuren allen een vorm van online intimidatie hebben ervaren. Toch kijken de vrouwen niet eenzijdig naar hun slachtofferschap, maar blijken zij terzelfdertijd weerbaar te zijn. De veerkrachtigheid van de respondenten ondermijnt het diep ingewortelde stereotype van vrouwen als slechts slachtoffers van technologieën. Het tegen hen gericht cybergeweld ondergraaft hun beroepsmatige capaciteiten en wordt gekenmerkt door een grote nadruk op uiterlijke kenmerken. Online intimidatie gericht tegen deze vrouwen staat overigens niet op zichzelf, maar manifesteert zich dikwijls gelijktijdig met andere vormen van onderdrukking op basis van leeftijd, afkomst, religie en status. Deze intersectie lijkt het cybergeweld tegen de vrouwen te intensifiëren. De offline repercussies van online geweld vertalen zich in een psychische impact op het niveau van het slachtoffer en haar omgeving. De ondermijning van een expressievrijheid zorgt er eveneens voor dat cybergeweld bredere implicaties kan hebben voor de samenleving als geheel. Om die redenen verwerpt de masterproef de valse tweedeling tussen de online en offline sfeer. Ook het onderscheid tussen private en publieke ruimte gaat niet op in de digitale wereld, aangezien online geweld zich dikwijls afspeelt in een spanningsveld tussen de twee sferen. De thesis concludeert de cyberspace te benaderen als een hybride omgeving. De bevroegden stellen dat hoofdzakelijk maatschappelijke grondslagen aanleiding geven tot cybergeweld. Zo zouden politieke polarisatie, een patriarchale cultuur en zowel sociale als klassieke media bijdragen tot een vijandig online klimaat. Hoewel de respondenten online geweld toeschrijven aan verklaringen met een maatschappelijke voedingsbodem hanteren zij voornamelijk individuele copingstrategieën. Er is dikwijls

sprake van een distantiëring van het geweld waarbij het slachtoffer aanstootgevende inhoud en/of gebruikers negeert, blokkeert of verwijdert.

De masterproef formuleert enkele juridische, technische en sociale aanbevelingen om cyberagressie tegen te gaan en legt de nadruk op een mentaliteitswijzing die omstanders en daders aansprakelijk maakt. Wanneer de verantwoordelijkheid niet enkel bij het slachtoffer komt te liggen, is een culturele verandering mogelijk. Bijkomend onderzoek dient zich te verdiepen in het verzamelen van genderspecifieke gegevens en hierbij voldoende oog te hebben voor de intersectionele manier waarop het geweld zich voordoet.

Rondetafel daderbegeleiding

13 november 2020 - Daderprogramma's huiselijk geweld en seksueel geweld afstemmen op het Verdrag van Istanbul. Met gedachtenwisseling stakeholders in Vlaanderen over de implementatie van de aanbevelingen van GREVIO in Vlaanderen en toelichting over het Vlaams beleid inzake daderprogramma's (kabinetsmedewerker Vlaams minister van Justitie en Handhaving).

Nota met aanbevelingen over Preventie van geweld voor de IMC Vrouwenrechten

Nota over Actieplannen geweld voor de IMC Vrouwenrechten

Nota over Stand van zaken hulplijnen geweld in Europa voor de IMV Vrouwenrechten met de focus op toegankelijkheid

Infonota Overzicht daderprogramma's in Vlaanderen

Rondetafel + verslag Daderprogramma's

Infonota Daderbehandeling

Op basis van artikel 16 van het Verdrag van Istanbul en met een stand van zaken van daderprogramma's in een aantal Europese landen.

Internationale rondetafel over feminicide in het federaal parlement

Round Table Feminicide - 14th february 2020 - Vrouwenraad and the Advisory Committee for Social Emancipation of the Federal Parliament:

- Welcome and Introduction - Karin Jiroflée President of the Advisory Committee for Social Emancipation of the Federal Parliament and Magda De Meyer President of the Vrouwenraad (Dutch-speaking Council of Women)
- Feminicide in Spain -Teresa Nevado Bueno Secretary General of the European Women's Lobby - LEM ESPAÑA - Forum de Política Feminista de Madrid - Presidenta Miembro de la Comisión Permanente del Consejo de la Mujer de la Comunidad de Madrid
- Feminicide in France - Gwendoline Lefebvre President of the European Women's Lobby - French feminist

- Femicide of migrant women - Anna Zobnina European Network of Migrant Women (ENOW)
- Femicide in Belgium - Blog Stop femicide Irene Zeilinger Garance
- Femicide: a specific type of crime or an aggravating circumstance - Mieke Van Laer Progress Lawyers
- Femicide: the approach by the Belgian justice - Christian De Valkeneer Attorney General Liège
- Discussion: how to include femicide in the Belgian criminal law?
Conclusions - Sylvie Lausberg President of the Conseil des femmes francophones de Belgique and
Magda De Meyer President of the Vrouwenraad (Dutch-speaking Council of Women)
- Final Statement - Nathalie Muylle Federal Minister of Equal Opportunities

ECICW Report on Femicide – Belgium

Opgesteld door de Vrouwenraad en de CFFB voor de Europese Vrouwenraad.

Campagne Femicide

[Videocapsules femicide campagne](#) in samenwerking met de CFFB

Campagne seksisme

Campagne over seksisme i.s.m. de EWL (European Women's Lobby): 'Seksisme: Herken het. Benoem het. Stop het' + een factsheet

Geboortegeweld Infodossier 2020 Een verkenning van het zogenaamde obstetrisch geweld en een focus op internationale aanbevelingen

Met info over: wat is obstetrisch geweld? welke vormen? gevolgen voor de vrouw; bevindingen en aanbevelingen internationale instellingen; landen met wetgeving; activisme.

+ aanbevelingen:

Aftoetsing met internationale bevindingen; wetenschappelijk onderzoek; geïnformeerde toestemming; attitudeverandering; kwaliteitsvolle zorg via regelgevend kader; opleidingen.

Dossier en aanbevelingen prenatale rechtsbescherming

Zie verder: actualisering 2021.

Nota voor de Interministeriële Conferentie Vrouwenrechten over preventie van geweld

Met aanbevelingen over hulplijnen; sensibiliseringscampagnes; Tools IFG, seksueel misbruik en SGG; data en wetenschappelijk onderzoek; financiële autonomie vrouwen; onderwijs; opleiding professionals; vroegtijdige opsporing slachtoffers en risicotaxatie; preventieve interventie- en behandelprogramma's; ketenaanpak en Family Justice Centers; participatie private sector en media; seksisme; Vlaams luik preventie in NAP.

Nota Stavaza hulplijnen geweld in Europa met de focus op toegankelijkheid - voor de IMC Vrouwenrechten Geweld najaar 2020

Informatief – geen aanbevelingen.

Webinar i.s.m. Progress Lawyers Netwerk over strategisch procederen, toegepast op partnergeweld/femicide

Met een getuigenis van een slachtoffer.

Slachtoffers van geweld kunnen juridische stappen ondernemen. Welke mogelijkheden zijn er om naast de vrouw in kwestie ook andere slachtoffers te helpen en vrouwenrechten in het algemeen te versterken? O.m. de volgende voorbeelden van strategisch procederen worden toegelicht:

- Het opmaken van een stappenplan na geweld: neerleggen van een klacht, verzamelen van bewijs enz.
- Het breed beschikbaar en begrijpelijk maken van juridische informatie, bv. via een folder of FAQ over het verlaten van de partner
- Het voeren van een procedure voor de rechtbank en hier zo over communiceren dat ze als voorbeeld kan dienen voor gelijkaardige zaken
- Het trachten aansprakelijk te stellen van de overheid voor nalatigheid in het beschermen van de vrouw
- Het juridisch onderbouwen van perscommuniqués en open brieven.

Sexting is oké

Seks en intimiteit is tof, daarom maakten we samen met docwerkers dit [campagnefilmpje](#) om slut shaming en victim blaming onder de aandacht te brengen.

Vrouwenraadwebinar + verslag Teen pimps

Hoorzitting Vlaamse parlementaire commissie voor cultuur, sport en media over VRT-beheersovereenkomst

In het kader van de voorbereidende werkzaamheden van de VRT-beheersovereenkomst 2021-2025 pleit de Vrouwenraad voor de verankering van een duurzaam genderbeleid in de BHO van de VRT: o.a. de uitrol van het Actieplan Grensoverschrijdend gedrag in de Media; aandacht voor cybergeweld, online haatspraak tegenover vrouwen.

Artikel Betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting is een afdwingbaar mensenrecht

Met onder andere aandacht voor volgende invalshoek: Er bestaat een significante kloof tussen het gelijke recht van vrouwen op huisvesting de jure en de rechten van vrouwen in werkelijkheid. Eén van de oorzaken van deze kloof is geweld op vrouwen.

2021

Intervention and Treatment Programs in European Countries

Dossier Daderprogramma's in Europa (Engels): Understanding what works/GREVIIO? Programmes for perpetrators of domestic violence and of sexual violence in EU countries.

Dossier Daderprogramma's afstemmen op aanbevelingen GREVIO (Raad van Europa)

+ aanbevelingen:

Er beweegt momenteel heel wat in Vlaanderen op het vlak van daderprogramma's, zowel voor plegers van zedenfeiten als voor plegers van intrafamiliaal geweld. Maar om te beantwoorden aan de suggesties van GREVIO, zijn er nog wat aanpassingen nodig: uniforme gendergerelateerde benadering; aanbod bij intrafamiliaal geweld; aanbod bij seksueel geweld; veroordeling en verplicht daderprogramma; kwaliteitsnormen en trajecten; bemiddeling; data en onderzoek; financiering.

Nota over het Wetsontwerp houdende wijzigingen aan het Strafwetboek met betrekking tot het seksueel strafrecht

(DOC 55 2141/001, 19 juli 2021) + deelname hoorzitting Commissie Justitie Kamer 19 oktober 2021

Met een overzicht van onze bekommernissen en suggesties: internationale regelgeving; genderneutraal – gendergerelateerd; toestemming en bewijslast; minderjarigen en primaire sexting; vervaardigen of verspreiden van boodschappen van extreem pornografische of gewelddadige aard; incest; niet-consensuele handelingen gepleegd vanuit een discriminerende drijfveer; bestraffing; positie van het slachtoffer – schadevergoeding – procedure; misbruik van prostitutie van meerderjarigen; expertisecentrum seksueel geweld.

Dossier femi(ni)cide

Met info over: begrippenkader, typologieën, incels, cijfers wereldwijd en in België, risicofactoren, beschermende factoren, hoe feminicide aanpakken, feminicide juridisch

+ aanbevelingen, o.a:

Er moet voor België een femi(ni)cide-typologie ontwikkeld worden om zo een duidelijker beeld te krijgen op hoe femi(ni)cide contextueel kan verschillen. Femi(ni)cide in de wetgeving opnemen als een onafhankelijk/specifiek strafbaar feit of als een verzwarende omstandigheid kan bijdragen tot een meer nauwkeurige observatie van deze vorm(en) van criminaliteit, tot gegevensverzameling en een betere inschatting van de kwaliteit van de reactie van de staat daarop en tot een efficiëntere aanpak om femi(ni)cide in al haar vormen te voorkomen. Wij pleiten ook voor de oprichting van een Femicide Watch in de EU-lidstaten. Het College van procureurs-generaal vaardigt omzendbrieven (de zogenaamde COL's) uit die richtlijnen bevatten die verband houden met het strafrechtelijk beleid. Er kan een COL over femicide opgesteld worden, niet enkel gekoppeld aan ex-partnergeweld. De mortaliteitsgegevens moeten beter geregistreerd en geanalyseerd worden en uitgesplitst naar geslacht en rekening houden met intersectionaliteit. Bij doodslag en moord moet er voldoende informatie verzameld worden over de relatie tussen het slachtoffer en de dader met een link naar een femi(ni)cide-typologie. Ook analyse van zelfdodingen door vrouwen. In de opleidingen van professionals (politie, justitie, hulpverlening, media) moet er aandacht zijn voor femi(ni)cide; leren kijken vanuit het perspectief van de vrouwenrechten. Specifieke maatregelen voor kinderen die door femicide wees worden, zoals gratis begeleiding/hulpverlening. Het volgend Nationaal Actieplan gendergerelateerd geweld moet een reeks maatregelen voorstellen in het kader van preventie van femicide.

Dossier en aanbevelingen prenatale rechtsbescherming

Actualisering van dossier 2020: naar aanleiding van wetsvoorstel Kamer en conceptnota's politieke partijen voor Vlaams parlement.

Met bedenkingen en aanbevelingen Vrouwenraad: over begrippen ongeboren en toekomstig kind; mensenrechtenkader; gebrek aan noodzaak aanpassing Burgerlijk Wetboek; gebrek aan cijfers en onderzoek; stigmatisering vrouwen in precare situaties; hulpverlening op Vlaams niveau.

Artikel Aanbeveling 38 CEDAW Comité (2021)

Handel in vrouwen en meisjes in de context van mondiale migratie: met Definities van mensenhandel, uitbuiting en toestemming; Visie van het CEDAW Comité op de oorzaken van mensenhandel en exploitatie van prostitutie van vrouwen en meisjes; Grondoorzaken van mensenhandel en seksuele uitbuiting van vrouwen en meisjes; de De reikwijdte van artikel 6 van het Vrouwenverdrag en implicaties voor het beleid; de plichten van de staten.

Signalennota Vrouwen, gender en dakloosheid

Met een hoofdstuk over gendergebonden en intrafamiliaal geweld. Voor heel wat vrouwen is intrafamiliaal geweld de directe aanleiding voor hun dakloosheid.

Artikel Wonen en gendergelijkheid Brussel

Invalshoek: Betaalbare en kwaliteitsvolle huisvesting is een afdwingbaar mensenrecht. Met een hoofdstuk over huisvesting en geweld.

Vrouwenraadwebsite Gelijkekansengemeente

Met o.a. aandacht voor geweld op vrouwen, [v/m/x in de openbare ruimte](#) (veiligheid) - tekenfilmpje; brochure SDG's lokaal (ook aandacht voor geweld); campagne UN Women Orange the world (25 november),...

De problematiek van de impact van de COVID-19 crisis op gelijkheid, non-discriminatie en de genderdimensie

Hoorzitting Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen van de Senaat (1 februari 2021): Input Vrouwenraad met o.a. hoofdstuk over geweld.

Brochure Vrouwenkracht is Vredesmacht. Onvergetelijke heldinnen uit W.O. I en II – eerste reeks

https://gelijkekansengemeente.be/wp-content/uploads/2024/01/Vrouwenraad_Digitale-brochure-Vredesvrouwen-def.pdf

2022

Standpunt Misbruik van prostitutie van meerderjarigen – vrijwillig sekswerk

Naar aanleiding van de hervorming van het seksueel strafrecht in maart 2022 herbevestigt de Vrouwenraad zijn standpunt over het prostitutiesysteem: het misbruik/de uitbuiting van personen in het kader van mensenhandel en/of pooierschap is verboden volgens de internationale en nationale wetgeving en moet volgens ons blijvend aangepakt worden. Vrijwillig sekswerk is als dusdanig in onze documenten in het verleden niet op een directe manier aan bod gekomen. In dit dossier overlopen we in het eerste deel de (internationaal bindende) regelgeving met betrekking tot prostitutie en mensenhandel en de geldende definities. Daarna zoomen we in op vrijwillig sekswerk en seksuele dienstverlening voor personen met een zorgbehoefte, voornamelijk op basis van beleidsdocumenten. Ook het arbeidsrechtelijke aspecten komen aan bod. We beperken ons dossier tot prostitutie/sekswerk door meerderjarigen. We formuleren tenslotte een aantal aanbevelingen. De Vrouwenraad opteert voor een aanbod aan keuzemogelijkheden wat betreft het werkstatuut en aanpassingen in de sociale zekerheid en de arbeidswetgeving.

Webinar i.s.m. Progress Lawyers Network over Vrouwen en migratie(recht) 'Vrouw en migrante: een vergeten intersectionaliteit'

+ verslag. Focus op internationale bescherming; verblijf en gezinshereniging, schijnerkenningen; vrouwen zonder papieren. Invalshoek: structureel geweld.

Nota over de Aanbeveling over de bescherming van de rechten van migranten, vluchtelingen en asielzoekende vrouwen en meisjes (aangenomen door het Comité van Ministers van de Raad van Europa op 20 mei 2022) Focus op gendergerelateerd geweld tegengaan

De aanbeveling CM/Rec(2022)17 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa aan de lidstaten over de bescherming van de rechten van migranten, vluchtelingen en vrouwen en meisjes die asiel zoeken (Aangenomen door het Comité van Ministers op 20 mei 2022 op de 132de Zitting van het Comité van Ministers) bevat 108 bepalingen. Voor de Vrouwenraad zijn deze bepalingen de aanleiding om er het beleid in

België en Vlaanderen aan af te toetsen. De 108 bepalingen bouwen verder op eerdere internationale regelgeving.

Deze nota bevat een overzicht van de belangrijkste internationale, nationale en regionale (Vlaanderen) regelgeving. Vervolgens overlopen we de bepalingen per hoofdstuk uit de aanbeveling van het Comité van Ministers: horizontale problemen, bescherming en ondersteuning, aankomst, verblijf en integratie, terugkeer/verwijdering. Op basis van regelgeving, beleidsdocumenten en onze eigen actieonderzoeken en vaststellingen en ook die vanuit samenwerkingsverbanden met andere middenveldorganisaties, geven we waar mogelijk commentaar en formuleren we aanbevelingen.

Nota belangrijkste wijzigingen seksueel strafrecht

Info over het [wetsontwerp](#) houdende wijzigingen aan het Strafwetboek met betrekking tot het seksueel strafrecht werd gestemd op 17 maart 2022 en treedt in werking vanaf 1 juni 2022.

Nota Opmvolging NAP Gendergerelateerd geweld

Met een stand van zaken per maatregel van het Nationaal Actieplan.

Nota Wetsontwerp Seksueel strafrecht – belangrijkste wijzigingen eerste en tweede lezing

Nota en aanbevelingen Seksisme in de openbare ruimte

Een benadering vanuit het internationaal recht. Met aanbevelingen over: de afbakening van het begrip openbare ruimte; algemene aanbevelingen (onderzoek mogelijke maatregelen om de handhaving te verbeteren van de seksismewet; een specifiek strafrechtelijk kader om seksistische haatspraak gemakkelijker aan te pakken en te bestraffen via een wijziging van artikel 150 van de Grondwet; samenhangend beleidskader; interfederaal actieplan seksisme; nauwe samenwerking met stakeholders,...); gelijke toegang en gelijk gebruik van de openbare ruimte.

Advies over voorstel resolutie 10-jarig bestaan Verdrag van Istanbul

Vrouwenraadadvies over het voorstel van resolutie betreffende het tienjarig bestaan van het Verdrag van Istanbul (7-271/1) op vraag van het Adviescomité voor Gelijke Kansen voor vrouwen en mannen van de Senaat.

Artikel De EU strategie voor de bestrijding van de mensenhandel (2021-2025)

Met een overzicht van kernacties voor de bestrijding van mensenhandel.

Verslag Focusgroep rond Geweld en asiel

Met als doel: concrete ideeën bedenken in samenwerking met nieuwkomers en concrete ideeën operationaliseren i.s.m. begeleiders en medewerkers van collectieve opvangcentra.

Brochure Vrouwenkracht is Vredesmacht. Onvergetelijke heldinnen uit W.O. I en II – tweede reeks

https://gelijkekansengemeente.be/wp-content/uploads/2024/01/Vrouwenraad_Digitale-brochure-Vredesvrouwen-tweede-portretereeks.pdf

2023

Artikel Cybergeweld tegen vrouwen

Met VN definitie online geweld tegen vrouwen; manifestaties van online geweld; Motieven van cyberseksisme en online geweld op vrouwen; plegers van online geweld op vrouwen; impact van digitaal geweld.

Aanbeveling voor het Belgische EU-voorzitterschap: Op niveau van de Europese Unie is geen specifieke wetgeving voorhanden om gendergebonden cybergeweld aan te pakken. Er zijn wel meerdere richtlijnen, verordeningen en andere beleidsinitiatieven die relevant zijn voor de strijd tegen gendergebonden online geweld, maar een gemeenschappelijke visie over welke van deze wetgeving relevant is voor het aanpakken van online geweld tegen vrouwen en een coherent beleidskader waarin de verschillende dimensies van online geweld tegen vrouwen samengebracht worden, ontbreekt tot nu toe. Hier zou dringend werk van gemaakt moeten worden.

Nota (Voorstel) EU-richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld

Info over de hoofdstukken (algemene bepalingen, strafbare feiten, bescherming van slachtoffers en toegang tot rechter, slachtofferhulp, preventie, coördinatie en samenwerking, slotbepalingen); Wat schort er aan het voorstel van richtlijn? Impact voor Vlaanderen. Aanbevelingen: over definities, slachtofferhulp en preventie.

Nota Opmvolging NAP Gendergerelateerd geweld

Met een stand van zaken per maatregel van het Nationaal Actieplan.

Dossier en standpunt Misbruik van prostitutie en vrijwillig sekswerk

Naar aanleiding van de hervorming van het seksueel strafrecht in maart 2022 herbevestigt de Vrouwenraad zijn standpunt over het prostitutiesysteem: het misbruik/de uitbuiting van personen in het kader van mensenhandel en/of pooierschap is verboden volgens de internationale en nationale wetgeving en moet volgens ons blijvend aangepakt worden. Vrijwillig sekswerk is als dusdanig in onze documenten in het verleden niet op een directe manier aan bod gekomen. In dit dossier overlopen we in het eerste deel de (internationaal bindende) regelgeving met betrekking tot prostitutie en mensenhandel en de geldende definities. Daarna zoomen we in op vrijwillig sekswerk en seksuele dienstverlening voor personen met een zorgbehoefte. Ook het arbeidsrechtelijke aspecten komen aan bod. We opteren voor een aanbod aan keuzemogelijkheden wat betreft het werkstatuut: sociaal statuut voor zelfstandigen (verbeteringen); loontrekkende: bijkomende wettelijke bepalingen met betrekking tot de uitzonderingen op de ondergeschiktheid in het kader van ongelijke machtsverhoudingen: de sekswerker mag een en ander in het kader van seksuele dienstverlening weigeren ten aanzien van de klant/cliënt; mag de klant/cliënt weigeren; de seksuele dienstverlening mag door de sekswerker afgebroken worden tijdens de dienstverlening. Want dwang tot seks = seksueel geweld; dwang tot seksuele handelingen = seksuele intimidatie; het coöperatieve model en het vzw-model.

Input voor de Interministeriële Conferentie Vrouwenrechten inzake de slotbemerkingen van het CEDAW-Comité over het achtste periodieke rapport van België (18 december 2023)

Met o.a. een hoofdstuk over gendergerelateerd geweld en aanbevelingen op basis van de aanbevelingen van het CEDAW-Comité: over het aantal opvangplaatsen; maatregel 10 van het Nationaal Actieplan gendergerelateerd geweld; dataverzameling; het Strafwetboek Seksueel geweld; de wet van 18 juni 2018 betreffende de aanpak van geweld omwille van cultuur, gewoonte, religie, traditie of de zogenaamde eer met inbegrip van genitale verminking; mensenhandel en exploitatie van prostitutie.

Aanbevelingen Resolutie 1325: vrouwen, oorlog en vrede

In alle fasen van conflictpreventie en vredesopbouw, inclusief in zogenaamde vreedstijd, moet aandacht gaan naar gelijke participatie van vrouwen aan de besluitvorming, naar het bevorderen van de mensenrechten en gendergelijkheid in de samenleving en naar het voorkomen en bannen van geweld en gewapend geweld.

Dus: een voortrekkersrol opnemen om de uitvoering van Resolutie 1325 en de uitvoering van de Vrouwen, vrede en veiligheidsagenda hoog op de politieke agenda te houden, zowel in het eigen land als internationaal; het Nationaal Actieplan (NAP) in uitvoering van Resolutie 1325 en de WPS agenda versterken door de parlementaire betrokkenheid en monitoring op te voeren, door de indicatoren voor monitoring en evaluatie van het NAP te versterken; tijdens vredesonderhandelingen en bij postconflict heropbouw de diplomatieke/politieke kanalen in te zetten voor de integratie van het principe van gendergelijkheid en van niet-discriminatie tussen vrouwen en mannen in de grondwet, in wettelijke en bestuurlijke hervormingen en in alle beleidsprogramma's;...

Onze speerpunten verkiezingen 2024

Onze speerpunten richting de verkiezingen 2024 (8 september 2023): Garandeer overal evenwichtige en inclusieve vertegenwoordiging; Zorg voor een gender- en cultuursensitieve gezondheidszorg; Verleng de abortustermijn naar 18 weken; Pak menstruatiearmoede aan; Iedereen aan het werk; Verlaag het aantal kinderen per begeleider in de kinderopvang; Dicht de loon- en de pensioenkloof; Ga voor een rechtvaardige fiscaliteit; Creëer een veilig openbare ruimte; Richt een klimaatfonds op.

Aanbevelingen memorandum wonen en dakloosheid

Uit onderzoek weten we dat intrafamiliaal geweld één van de belangrijkste redenen voor dak- en thuisloosheid van vrouwen is, samen met een gering inkomen en kenmerken van de woningmarkt maar dat komt tot nu toe niet aan bod in tellingen in Vlaanderen. Vandaar: Onderzoek de wetgeving en het beleid op vlak van wonen in Vlaanderen, met inbegrip van maatregelen om woningen en gebouwen meer duurzaam en uitstootneutraal te maken vanuit een gendergelijkheidsperspectief rekening houden met een intersectionele benadering van mogelijke achterstelling en discriminatie van vrouwen zoals een gering inkomen, intrafamiliaal geweld, invaliditeit, zwakke gezondheid, alleenstaand gezinshoofd, migratieachtergrond of leeftijd. Voorzie minstens voor vrouwen (met en zonder kinderen) die slachtoffer waren/zijn van geweld en/of die bijzonder kwetsbaar waren/zijn voor mensenhandel aparte opvang (indien mogelijk ook zoveel als mogelijk door vrouwen), waarbij uitgegaan wordt van respect voor privacy en autonomie én van bescherming tegen geweld, inclusief de opstart van inloopcentra voor dakloze vrouwen in grote (en middelgrote) steden.

Nota Een gelijk recht op de stad voor vrouwen en mannen

Met een overzicht van internationaal relevante verdragen en documenten en vermelding van het bestrijden van geweld op vrouwen.

Aanbevelingen voor het lokaal beleid Gendergelijkheid en de publieke ruimte

Telkens met aandacht voor geweld: Implementeer het internationaal recht en veranker het gelijke recht van vrouwen en mannen wettelijk in het lokale beleid; Overweeg de oprichting van een specifiek comité binnen de gemeenteraad en/of van een adviesraad om de gendergelijkheidsdimensie van het beleid te bewaken; Zet in op een inclusieve en verbeterde toegang tot de publieke ruimte en tot openbare diensten om het gelijke recht van vrouwen en mannen (in al hun diversiteit) effectief waar te maken.

Brochure Vrouwenkracht is Vredesmacht. Onvergetelijke heldinnen uit W.O. I en II – derde reeks

https://gelijkekansengemeente.be/wp-content/uploads/2024/01/Vrouwenraad_Digitale-brochure-Vredesvrouwen-derde-portretreeks.pdf

2024

Federaal memorandum 2024

We verwijzen naar de analyse en aanbevelingen in het Tussentijds verslag van het Nationaal Platform dat representatief is voor het Middenveld (maart 2024) in het kader van het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd geweld 2021-2025 n.a.v. het Verdrag van Istanbul. De Vrouwenraad is één van de 16 leden van het Platform en werkte mee aan dit tussentijds verslag.

We hebben ook aanbevelingen over: feminicide en gendergerelateerde dodingen (uitvoering van de feminicidewet van 2023); de situatie van gedetineerde vrouwen; de opvolging en implementatie van internationale verplichtingen (verdragen, EU-richtlijnen); een nieuw Nationaal actieplan gendergerelateerd geweld (2026-2031); aanpak van obstetrisch geweld; daderprogramma's afstemmen op aanbevelingen GREVIO; de aanpak van seksisme in de openbare ruimte; de aanpak van cybergeweld.

Vlaams memorandum 2024

Het doorbreken van (gendergerelateerd) geweld en stereotypen en het komen tot een zorgzame samenleving blijven de rode draad. We spelen in op huidige tendensen die ons zorgen baren: representaties van toxische mannelijkheid, radicalisering, polarisatie en toenemende antigenderbewegingen- en narratieven. Hoofdstuk over gendergerelateerd geweld met aanbevelingen over: de verdere implementatie van het Verdrag van Istanbul (Verdrag van de Raad van Europa) inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (2011); de verdere implementatie van het Nationaal actieplan in de strijd tegen gendergerelateerd geweld (2021-2025); een nieuw NAP gendergerelateerd geweld na afloop van het huidige (2021-2025), waaraan de Vlaamse overheid - vanuit verschillende beleidsdomeinen - bijdraagt; de opvolging en monitoring van de actieplannen; de betrokkenheid van relevante actoren, zoals de Vrouwenraad, bij de opstelling en opvolging van nieuwe actieplannen; sterke en laagdrempelige hulpverlening voor slachtoffers en plegers van seksueel en intrafamiliaal geweld met o.a. de erkenning en financiering van zelfhulpgroepen en lotgenotengroepen voor slachtoffers en plegers van seksueel geweld en misbruik, een 24/7-bereikbaarheid

van het infonummer 1712 (conform het Verdrag van Istanbul), het verder inzetten op bekendmakings- en sensibiliseringscampagnes van de bestaande hulplijnen zoals 1712, Lumi, nupraatikerover.be, Awel, CLBChat, Stop it now – met gerichte acties naar slachtoffers, plegers en omstaanders, het ontwikkelen en faciliteren van omstaanderstrainingen, meer budget voor preventie, het breder aanbieden van opleidingen en vormingen m.b.t. dit onderwerp, de hantering van een intercultureel en intersectioneel perspectief om de bewustwording rond, de samenhang van verschillende risicofactoren te verhogen.

Er verder aanbevelingen in het kader van welzijn op school; wonen en dakloosheid; mobiliteit/openbaar vervoer; openbare ruimte; klimaat.

Peking Actieplatform (1995) Vragen consultatie middenveld FOD Buitenlandse Zaken 23 januari 2024 Antwoord van de Vrouwenraad

Over de belangrijkste realisaties, uitdagingen en terugvallen ten aanzien van vooruitgang naar gendergelijkheid en de empowerment van vrouwen en over de belangrijkste uitdagingen de komende jaren: met onze input over o.a. geweld.

Dossier Seksistische stereotypering. Prevalentie en impact van discriminerende gendernormering voor vrouwen

Met een overzicht van en duiding bij prevelantieonderzoeken wereldwijd en in Europa over seksistische vooroordelen en discriminerende gendernormeringen.

Studienamiddag Gender en online geweld tegen politici

25 april 2024 Naar aanloop van de federale en regionale verkiezingen, organiseerden de **Vrouwenraad en de Vrije Universiteit Brussel** een studienamiddag over '**Gender en online geweld tegen politici**'. Online geweld is kwetsend, beangstigend en demotiverend. Het remt vrouwelijke politici in hun functioneren en ambities: het is een reden voor vrouwen om geen politiek mandaat (meer) op te nemen of om de politiek te verlaten.

We lieten die dag academici aan het woord: dr. Liza Mügge (Universiteit van Amsterdam) de keynote en prof. dr. Silvia Erzeel (VUB, onderzoeksgroep DFUTURE) recent Belgisch onderzoek. Doorheen de namiddag waren er ook videogetuigenissen van vrouwelijke politici. Er was ook een panelgesprek met vertegenwoordigers van de politieke partijen over de maatregelen die politieke partijen – intern en extern – nemen om tot een geweldvrije politieke omgeving te komen.

Politici: Nadia Naji (Groen), Lise Vandecasteele (PVDA), Tess Minnens (Open VLD), Hannelore Goeman (Vooruit), Evelien Barbieux (N-VA), Mathilde Vermeire (CD&V). **Moderator:** Robin Devroe (UGent & VUB, onderzoeksgroep DFUTURE). De studienamiddag vond plaats tijdens de **weKONEKT-week van de VUB** en was een open gastcollege van het vak 'Politieke partijen en verkiezingen' van prof. dr. Silvia Erzeel en het vak 'Bestuur en beleid' van prof. dr. Didier Caluwaerts.

Vrouwenraad in platforms met focus op gendergerelateerd geweld

Nationaal

Nationaal Platform dat representatief is voor het Belgisch maatschappelijk middenveld (2022-2025)

→ in het kader van het Nationaal Actieplan Gendergerelateerd geweld 2021-2025. Stelt een tussentijds verslag op (maart 2024) en een eindverslag (2025) over de implementatie van het NAP op federaal niveau en door de Gewesten en Gemeenschappen.

Feministisch Platform tegen geweld tegen vrouwen (sinds 2015)

→ Nationaal Platform: vanaf 2017 blog stop feminicide en initiatiefnemer Mirabalmanifestatie. Vanaf 2024 secretariaat Mirabal. Vanaf 2024 is Garantie ook de drager van de **Coalitie Gendergelijkheid (2024-2029)** waarvan de Vrouwenraad partner is. Op de agenda staan: rapporten Feminicide, opvolging verkiezingen 2024, opvolging website van het Feministisch Platform tegen geweld tegen Vrouwen, jaarlijkse thematische studiedag, opvolging van de Europese richtlijn ter bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld en aandachtspunten voor de omzetting in federaal beleid en beleid van de gewesten en de gemeenschappen, coördinatie schaduwrapport Verdrag van Istanbul (oktober 2024).

Platform Mirabal (25 november)

→ organisatie van feministisch dorp en van de Mirabalmars (sinds 2017; opgericht door het Feministisch Platform tegen geweld tegen vrouwen) en beleidsaanbevelingen: jaarlijks rond 25 november/internationale dag voor de uitbanning van geweld tegen vrouwen.

Platform Wereldvrouwenmars (8 maart)

→ organisatie van feministisch dorp en van de Wereldvrouwenmars, telkens met voorstelling van eisenpakket met aandacht voor gendergerelateerd geweld. De Vrouwenraad organiseerde samen met de CFFB het eerste Wereldvrouwenmarsevent in het Jubelpark in Brussel in 2000.

Coalitie Migratie (2024-2029). La Voix des Femmes is drager van deze coalitie.

Coalitie Gezondheid (2024-2029). La Plateforme pour une naissance respectée is drager van dit platform. Deze coalitie gaat voor het recht van vrouwen op een respectvolle bevalling via de

ontwikkeling van een observatorium voor onderzoek naar en bestrijding van gynaecologisch en obstetrisch geweld. Het doel van dit initiatief is het verzamelen en centraliseren van gegevens over deze vormen van geweld in België + belangenbehartiging.

Coalitie Justitie (2024-2029). L'Observatoire Féministe des Violences Faites aux Femmes is drager van dit platform. Thema: de gevolgen van geweld voor kinderen die direct of indirect slachtoffer zijn van geweld of dwang, en het 'foutieve' concept van oudervervreemding. Dit concept wordt verder uitgediept in functie van de juridische behandeling van slachtoffers van geweld.

Economisch geweld

De Vrouwenraad is lid van de:

- **Evaluatiecommissie Dienst voor Alimentatievorderingen/DAVO** (FOD Financiën): operationeel sinds 2005 in het kader van de Wet van 21 februari 2003 tot oprichting van een Dienst voor Alimentatievorderingen bij de FOD Financiën en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek, met het oog op een effectieve invordering van onderhoudsgelden: evaluatieverslagen met beleidsaanbevelingen.
- **Commissie voor onderhoudsbijdragen** (FOD Justitie): operationeel sinds 2016. Naar aanleiding van de wet van 19 maart 2010 tot bevordering van een objectieve berekening van de door de ouders te betalen onderhoudsbijdragen voor hun kinderen. Artikel 15 van deze wet vervangt artikel 1322 van het Gerechtelijk Wetboek en bepaalt dat een Commissie voor Onderhoudsbijdragen wordt opgericht. Deze commissie heeft twee kerntaken: aanbevelingen opstellen om de kosten van kinderen (overeenkomstig artikel 203, § 1, van het Burgerlijk Wetboek) te begroten en de bijdrage van elk van de ouders vast te stellen (overeenkomstig artikel 203bis van het Burgerlijk Wetboek). De Commissie heeft gewerkt aan de verduidelijking van de begrippen gewone en buitengewone kosten, dat geresulteerd heeft in een advies voorafgaand aan het KB van 22 april 2019; een advies in 2024: voorstel voor harmonisatie en vereenvoudiging van de fiscaliteit van onderhoudsbijdragen, overgemaakt aan de minister van Justitie.

Federaal

Adviesraad Gender en Ontwikkeling

→ bv. Advies van de Adviesraad Gender en Ontwikkeling over de verbinding tussen gendergerelateerd geweld en klimaat

Vlaanderen

Platform Seksueel grensoverschrijdend gedrag (gecoördineerd door Sensoa) sinds 2019.

Sensoa organiseert het 'Platform SGG' om de samenwerking tussen middenveldorganisaties, hulpverlening, onderzoekers en medewerkers van de overheid te stimuleren. Dit platform focust op informatieuitwisseling tussen de partnerorganisaties en via presentaties van academische onderzoeken.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Het gewestelijke platform partner- en intrafamiliaal geweld

→ Dit gewestelijke overlegplatform werd in 2006 opgericht om Brusselse organisaties die werken rond het thema gendergerelateerd geweld samen te brengen. Zo draagt het bij tot een meer gecoördineerde strijd tegen geweld.

Vrouwenraadwebsite(s)

Thema geweld op website Vrouwenraad

Website Vrouwenkracht is vredesmacht

Nieuws en acties over gendergerelateerd geweld op gelijkekansengemeente.be

Website Alleenstaandeouder (sinds 2015): is in 2023 vervangen door een Vrouwenraaddossier Alleenstaande ouders: met deelrubriek Geweld (wordt jaarlijks geactualiseerd)

Blog Gendernieuws uit Europa met o.a. rapportering over gendergerelateerd geweld in documenten Raad van Europa en EU via de Vrouwenraadnieuwsbrief Europa

Vrouwenraadpodcasts

Zie: <https://open.spotify.com/show/6xMdRHONVx0Ib4VhmJOzFU>

De naam van onze podcasts heeft een dubbele betekenis: het staat zowel voor “Woman is Present” als “Work In Progress”, om aan te duiden dat de feministische strijd een proces is en het werk nooit af is. In de vierdelige reeks van 2022 gaat host Yusra Benfquih telkens in gesprek met drie experts rond een specifiek en actueel thema: ecofeminisme, dekolonisatie, zelfbeschikking, en feministische architectuur en de openbare ruimte. De tweede reeks van 2024 bevat Recht, Kunst, Gezondheidszorg.